

การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Role Perception in Home Economics Profession of Students from the
Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of
Technology Phra Nakhon

นภาพร จันทนโอ
NAPASON JANTANAO

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อวิทยานิพนธ์ การรับรู้บทบาทวิชาศึกษาคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อ นามสกุล นภสร จันทนโอ

ชื่อปริญญา คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์

คณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมทรง สีตลาพันธ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช)

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อนุมัติให้รับ
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

..... คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชฎาภัทร์ กี่อาริโย)

วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ชื่อวิทยานิพนธ์	การรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ชื่อ สกุล	นภพร จันทนโอ
ชื่อปริญญา	คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา และคณะ	คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและหาความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 318 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบทดสอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน

ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อยู่ในระดับมากชั้นปีที่ศึกษา สาขาวิชา เจตคติต่อวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ของนักศึกษาอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วน เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอรรมศาสตร์ของนักศึกษา

คำสำคัญ : การรับรู้ บทบาท วิชาชีพอคทอรรมศาสตร์

Thesis title Role Perception in Home Economics Profession of Students from the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Author Napason Janthanao

Degree Master of Home Economics

Major program Home Economics

Academic Year 2014

ABSTRACT

The purposes of the research were to study and investigate the relationship between the role perception in Home Economics profession of students from the Faculty of Home Economics Technology and personal and supporting factors. The personal factor consisted of gender, year level, academic achievement, and department. Supporting factor consisted of knowledge, experience in Home Economics profession, attitude towards Home Economics profession and students' participation in professional activities. Researchers used stratified random sampling to obtain a sample population of 318 bachelor's degree students from the Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. Research tools were a questionnaire and a test. Data were analyzed by descriptive and inferential statistics.

The results were found that the role perception in Home Economics profession of students from the Faculty of Home Economics Technology was at the high level. There was a significant relationship between the role perception in Home Economics profession of students from the Faculty of Home Economics Technology and year level, department, attitude towards Home Economics profession and students' participation in professional activities at the 0.05 level. There was not a significant relationship between the role perception in Home Economics profession of students

from the Faculty of Home Economics Technology and gender, academic achievement, and knowledge and experience in Home Economics profession.

Keywords : Perception, Role, Home Economics Profession

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์นवल แซ่ ปาลิวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิรติ โสฬส ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ตรวจสอบข้อบกพร่องและชี้แนะแนวทาง มาโดยตลอด

รองศาสตราจารย์สมทรง สีตลายัน ประธานกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาในการสอบ วิทยานิพนธ์ และให้คำปรึกษาเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย รองศาสตราจารย์ บุษรา สร้อยระย้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์ ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรพรรณ ตริศศักดิ์ศรี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ที่ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์

ขอบคุณพ่อและแม่ ที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมทางการศึกษาและเป็นกำลังใจที่ดี ตลอดมา รวมทั้ง ขอขอบคุณเพื่อนทุกคนที่มอบกำลังใจให้แก่กัน และคอยช่วยเหลือมาโดยตลอด

นภาพร จันทนโอ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
Abstract	(ข)
กิตติกรรมประกาศ	(ง)
สารบัญ	(จ)
สารบัญตาราง	(ช)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 สมมติฐาน	4
1.5 กรอบแนวคิด	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้	8
2.2 ความรู้เกี่ยวกับบทบาท	17
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	21
2.4 บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	27
2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา	31
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินโครงการ	46
3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	50
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	57
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล	61
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	61
4.2 อภิปรายผล	76
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผล	81
5.2 ข้อเสนอแนะ	84
เอกสารอ้างอิง	86
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย	93
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย	
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	100
ประวัติการศึกษาและทำงาน	113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เข้ารับการศึกษานในปีการศึกษา 2554 - 2557 จำนวนตามชั้นปีที่กำลังศึกษา	48
4.1	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา	62
4.2	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	64
4.3	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนเจตคติต่อ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	66
4.4	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนการเข้าร่วมกิจกรรม วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	69
4.5	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนการรับรู้บทบาท วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	71
4.6	ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา	74
4.7	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยสนับสนุน	76

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวว่า การศึกษาคือกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรยง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โดยมาตรา 22 กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้นครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอด ความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่ง การเรียนรู้ต่างๆ และข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน (กรมวิชาการ, 2544)

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคล เพื่อให้บุคคลเกิดความภาคภูมิใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองรู้จักใช้วิจารณญาณเลือกรับแต่สิ่งที่ดีมีค่าจากภายนอกนำมาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ สังคมไทยรู้จักที่จะรักษาสิ่งดีมีคุณค่าของเราไว้และปลูกฝังให้บุคคลได้เกิดความซาบซึ้ง ภาคภูมิใจ ในวัฒนธรรมไทย อันจะนำไปสู่การประพฤติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและส่งผลให้เกิดความสุข ในชีวิตตน (รัตนา, 2542) คหกรรมศาสตร์ เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยมุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุ และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพ และเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ความมั่นคงของสถาบัน ครอบครัว และสังคม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) นอกจากนั้นประเชิญ (2537) ยังกล่าวว่า วิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตประจำวันพัฒนาให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและ จิตใจ ทั้งยังเป็นนักวิชาการที่สามารถวิเคราะห์หิวภัยและติดตามผล แนะนำงานหัตถอุตสาหกรรมได้ อย่างมีประสิทธิภาพ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม ดำรงส่งเสริมวัฒนธรรมและ จารีตประเพณีอันดีงามของคนไทยให้เหมาะสม สามารถตัดสินใจ วางแผน ดำเนินงานและแก้ไข

ปัญหาด้วยหลักการวิชาการ และเหตุผล ติดตามวิทยาการสมัยใหม่และเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับงานในหน้าที่ ความมีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร อดทน มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ตลอดจนประเทศชาติ มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลทั่วไป มีเจตคติต่อวิชาชีพของตนเองในทางที่ดี

ปัจจุบันวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ตามทัศนะของคนทั่วไปดูเหมือนจะเป็นวิชาชีพที่ไม่ต้องเรียนในระดับอุดมศึกษาก็สามารถประกอบอาชีพได้ ด้วยเหตุที่นักคหกรรมศาสตร์ไม่ได้แสดงศักยภาพทางด้านวิชาการให้คนทั่วไปได้เห็น เพราะด้านทักษะฝีมือ เมื่อได้รับการฝึกฝนมากๆ ก็จะเกิดความชำนาญแต่นักคหกรรมศาสตร์เองควรมีพื้นฐานทางวิชาการรองรับ เพื่อให้มีความแตกต่างจากงานแม่บ้านทั่วไป แสดงผลงานเชิงวิชาการ งานวิจัย และที่สำคัญ คหกรรมศาสตร์ไม่เหมือนวิชาชีพอื่นที่มีใบประกอบวิชาชีพมาตรฐานควบคุม เช่น บริหารธุรกิจ วิศวกรรม จึงเป็นประเด็นที่น่าคิดสำหรับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ว่าควรปรับปรุงมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นสากลและกำหนดคุณสมบัติที่ชัดเจน และเรียกร้องให้มีใบประกอบวิชาชีพในการทำงาน โดยการดำเนินการในเรื่องนี้ควรดำเนินการร่วมกับสถาบันที่เปิดสอน วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ กำหนดมาตรฐาน กำหนดหลักสูตร กำหนดคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพมีจรรยาบรรณควบคุมเพื่อให้วิชาชีพมีมาตรฐานและได้รับการยอมรับจากสังคม (นนทลี และ อมรรัตน์, 2551) อย่างไรก็ตามผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความรู้ความชำนาญด้านวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเด่นในการประยุกต์ความรู้ของศาสตร์หลายสาขามาผสมผสาน ให้เกิดประโยชน์ โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาคนและครอบครัว และพื้นฐานของปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริ ทำให้วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีบทบาทในด้านต่างๆ คือ บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาคุณภาพประชากร การพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว การพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน/สังคม และการพัฒนาความเอกลัทธิของชาติ (จิตตพันธ์, 2547)

ดังนั้นการจัดการศึกษาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์จะประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับกับบุคคลทั่วไป ปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษา อาจมาจากการสอนให้นักศึกษาหรือผู้เรียนรับรู้บทบาทวิชาชีพของตน ซึ่งอาจส่งผลให้วิชาชีพคหกรรมศาสตร์พัฒนามากขึ้นเพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคมดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เนื่องจากกระบวนการรับรู้เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้และเป็นองค์ประกอบสำคัญทำให้เกิดความคิด รวบรวมโดยมาจากกระบวนการที่บุคคลนำสิ่งที่ตนได้เห็นได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึก จากภายนอกมาจัดระเบียบและให้ความหมายซึ่งผลลัพธ์ที่ได้คือ

ความรู้ ความเข้าใจที่เกิดขึ้นในตัวเอง นอกจากนี้ (กุลภรณ์, 2550) ได้กล่าวไว้ว่า การรับรู้ หมายถึง การตีความหมายจากสิ่งแวดล้อม สิ่งเร้า โดยสมองและเป็นกระบวนการทางจิตวิทยา พื้นฐานของมนุษย์ทำให้เกิดความจำ ความคิด หรือการเรียนรู้ เป็นการแสดงออกถึงความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกจากประสาทสัมผัสทั้ง 5 ทำให้เกิดการตอบสนองในแบบของ การกระทำหรือความนึกคิด โดยส่วนใหญ่การศึกษาวิจัยด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มักศึกษาความรู้ ความภูมิใจ เจตคติต่อวิชาชีพยังไม่ปรากฏการศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของ นักศึกษา

จากการศึกษาข้อมูลดังกล่าว ผู้ศึกษาซึ่งเป็นผู้หนึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้บทบาท วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร เพื่อที่จะได้นำผลการศึกษาวิจัยมาพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอนด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เพื่อให้นักศึกษาสามารถแสดงบทบาทและศักยภาพ ด้านวิชาชีพของตนให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมและสาธารณชนอย่างแพร่หลาย ซึ่งอาจส่งผลให้ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ได้รับการยอมรับจากสังคมในฐานะ “ศาสตร์แห่งชีวิต”

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.2.2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์กับปัจจัย ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาวิชา และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะปัญหาการเรียนวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหาร และโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ

คหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 1,554 คน (ข้อมูลจากฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์)

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 - 4 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 318 คน ได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population) ตามวิธีของทาโร ยามาเน (1973 อ้างถึงใน ยุทธ, 2545) โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มร้อยละ 5 แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ด้วยการสุ่มแบบสัดส่วนตามสูตร สิทธี (2550) ดังนี้

1.3.2.1	สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	จำนวน	25 คน
1.3.2.2	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	จำนวน	136 คน
1.3.2.3	สาขาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	จำนวน	49 คน
1.3.2.4	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	จำนวน	51 คน
1.3.2.5	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	จำนวน	41 คน
1.3.2.6	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	จำนวน	16 คน
	รวม	จำนวน	318 คน

1.4 สมมติฐาน

1.4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.4.2 **ปัจจัยสนับสนุน** ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.5 กรอบแนวคิด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อสะท้อนบทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในสังคมไทยปัจจุบัน ให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในด้านต่างๆ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยอมรับของสังคมการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1.6.2 สามารถนำผลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์

1.6.3 เป็นแนวทางในการส่งเสริมภาพลักษณ์ของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับจากสังคมมากขึ้น

1.7 นิยามศัพท์

1.7.1 **การรับรู้** หมายถึง การแปลความหรือการตีความของนักศึกษาที่ได้รับจากสิ่งที่เข้ามาสัมผัสความรู้สึก ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น ผิวหนัง ในขณะปกติหรือรู้สึกตัว

1.7.2 **บทบาท** หมายถึง พฤติกรรมของนักศึกษาที่ควรเป็นไปตามความคาดหวังของกลุ่มคนหรือสังคมที่อาศัยอยู่เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ต่อกัน

1.7.3 **วิชาชีพคหกรรมศาสตร์** หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยมุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปประกอบอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต หรือความมั่นคงให้กับสถาบันครอบครัวและสังคม

1.7.4 **การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์** หมายถึง การแปลความหรือตีความของนักศึกษาที่ได้รับจากสิ่งที่เข้ามาสัมผัสความรู้สึกในขณะปกติหรือรู้สึกตัว ในเรื่องของพฤติกรรมของนักศึกษาที่ควรเป็นไปตามการคาดหวังในเรื่องของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ใน 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

1.7.5 **ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์** หมายถึง ความสามารถทางสติปัญญาในการรับรู้และจดจำ ความเข้าใจซึ่งอาจเกิดจากการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

1.7.6 **เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์** หมายถึง ความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มในการแสดงออกของนักศึกษาที่มีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

1.7.7 **การเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา** หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา

1.7.8 **เพศ** หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของนักศึกษา จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง

1.7.9 **ชั้นปีที่ศึกษา** หมายถึง ระดับชั้นปีที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2557 ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4

1.7.10 **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง เกรดเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า 3.00 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.00 – 3.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00

1.7.11 **สาขาวิชา** หมายถึง สาขาวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้แก่ สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้า และเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិทยานิพนธ์ เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมารวบรวมและเรียบเรียงเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้
- 2.2 ความรู้เกี่ยวกับบทบาท
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- 2.4 บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- 2.5 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการรับรู้

2.1.1 ความหมายของการรับรู้

การรับรู้ คือ กระบวนการสำคัญของมนุษย์ที่จะรับรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ทรงพล (2541) กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง การรู้จักสิ่งต่างๆ สภาพต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้ามาทำปฏิกิริยากับตัวเราเป็นการแปลอาการสัมผัสให้มีความหมายขึ้น เกิดเป็นความรู้สึกเฉพาะตัวสำหรับบุคคลนั้นๆ

อรุณ (2543) กล่าวว่า การรับรู้ คือ กระบวนการในการตีความหมายสิ่งที่เห็น ได้ยิน และสิ่งที่รู้สึกด้วยประสาทสัมผัส เพื่อให้รู้ว่าเป็นอะไร สิ่งที่ได้รับมีทั้งที่เป็นวัตถุนุษย์ด้วยกันและเป็นไปภายในจิตใจ การรับรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยองค์ประกอบ 2 ประการ คือ อวัยวะรับความรู้สึก เช่น หู ตา จมูก ลิ้น ร่างกาย และการแปลความหมายการกำหนดการรับรู้โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวบุคคลและจากสภาวะแวดล้อมรอบตัวมนุษย์

สิริอร (2544) กล่าวว่า การรับรู้ (Perception) คือ การตีความว่า สิ่งที่เราเห็นคืออะไร การรับรู้เป็นกระบวนการทางความคิด (Cognitive Process) ที่สลับซับซ้อน ซึ่งสามารถทำให้บุคคลเห็นภาพที่ปรากฏต่อตน บางครั้งตรงกับความเป็นจริงและบางครั้งอาจแตกต่างไปจากความเป็นจริง การรู้ว่าโลกของการรับรู้ของบุคคลในองค์กรจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในองค์กรเป็นอย่างดีและสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด

ปราณี (2553) การรับรู้ (Perception) สามารถอธิบายได้อย่างสั้นๆ คือ วิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบๆตัวของคุณคน ฉะนั้นบุคคล 2 คนอาจมีความคิดต่อดักรกระตุ้นอย่างเดียวกันภายใต้ได้เงื่อนไขเดียวกัน แต่บุคคลทั้ง 2 อาจมีวิธีการยอมรับถึงดักรกระตุ้น (Recognize) การเลือกสรร (Select) การประมวล (Organize) และการตีความ (Interpret) เกี่ยวกับดักรกระตุ้นดังกล่าวไม่เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม ยังขึ้นกับพื้นฐานของกระบวนการของบุคคลแต่ละเกี่ยวกับความต้องการ ค่านิยม การคาดหวัง และปัจจัยอื่นๆ

ปราณี (2542) การรับรู้ (perception) มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย เช่น บ้างก็ว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลจัดกลุ่มก่อนของการรับสัมผัสให้เป็นความหมาย และบ้างก็ว่าเป็นกระบวนการที่ร่างกายสัมผัสสิ่งเร้า แล้วแปลความหมายการสัมผัสที่ได้รับนั้นดดยใช้ประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมายสิ่งนั้นๆ ออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจ

วัจรี (2540) การรับรู้ (perception) คือกระบวนการประมวลและตีความข้อมูลต่างๆ ที่อยู่รอบๆตัวเราโดยผ่านอวัยวะรับรู้ความรู้สึก สิ่งที่มีชีวิตทุกชนิดจะมีความรู้สึกได้ต่อบทสิ่งที่มากระตุ้น

การรับรู้เป็นสภาพทางจิตวิทยาที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ไม่ใช่เหตุการณ์ที่เห็นหรือสามารถสังเกตได้โดยตรง ในทางจิตวิทยา ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อนหรือดักรกระตุ้น ได้แก่ สิ่งที่บุคคลเห็น ได้ยิน ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งมาจากผลของการรับรู้ภายในที่เกิดจากการเรียนรู้ ความจำ แรงกระตุ้น และอารมณ์โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นตัวช่วยในการตีความหรือแปลความหมาย

สรุปว่า การรับรู้ หมายถึง ความรู้สึก ความเข้าใจของมนุษย์ ซึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคลเนื่องจาก กระบวนการแปลความหมาย สิ่งเร้าของบุคคล และสิ่งแวดล้อม โดยอาศัยประสาทสัมผัส คือ การมองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้สัมผัส โดยการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะมีการแปลความหมายออกมาแตกต่างกัน

2.1.2 กระบวนการรับรู้

กระบวนการรับรู้ คือ ขั้นตอนการเรียงลำดับของการรับรู้จากเริ่มต้น จนกระบวนการแปลความหมายโดยมีผู้แยกกระบวนการรับรู้ออกมาได้ดังนี้

กันยา (2542) ได้แบ่ง กระบวนการรับรู้ซึ่งแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ความสนใจและคัดสรรข้อมูล คือ การที่มีข้อมูลจำนวนมากเกินความสามารถที่จะรับได้ในเวลาเดียวกัน จึงต้องมีการเลือกรับรู้ข้อมูลตามความสนใจ ยกตัวอย่างการเลือกรับรู้ข้อมูลตามความสนใจ เช่น ในร้านอาหารที่มีเสียงดังรบกวน เราสามารถสนทนากับบุคคลที่อยู่ตรงหน้าเราได้โดยไม่สนใจรับข้อมูลอื่นๆ นั้นหมายถึงว่าเรากำลังสนใจและคัดสรรข้อมูลเฉพาะที่เราต้องการรับรู้เท่านั้น

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมจัดระบบข้อมูล ความสนใจและการคัดสรรข้อมูลเป็นแนวทางที่จะรวบรวมข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ แบบแผนความคิดจะช่วยในการรวบรวมจัดระบบ ซึ่งแบบแผนความคิดคือกรอบการรู้คิดและรวบรวมเอาความรู้มาจัดระบบเพื่อตีความสิ่งเร้าที่ได้รับ แบบแผนความคิดจะมีข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ปรากฏเป็นพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคล แบบแผนความคิดของบุคคลเป็นแนวทางของแต่ละบุคคลในการเลือกสิ่งต่างๆ ไว้เป็นประเภท เช่น ประเภทกลุ่มในแง่มุมของสิ่งที่คล้ายคลึงกัน การตอบสนองขั้นแรกหรือการเหมารวมที่ใช้กันบ่อยในการจัดประเภทรูปแบบเหล่านี้จะอยู่ในความทรงจำระยะยาว

ขั้นตอนที่ 3 การตีความข้อมูลที่เรานสนใจ จะทำให้สิ่งเร้าชัดเจนยิ่งขึ้นและมีการจัดกลุ่มหรือรวบรวมจัดระบบข้อมูลเหล่านั้น เมื่อได้ข้อมูลมาเหมือนกับความสนใจ มีการรวบรวมจัดระบบไปในทางเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงข้อมูล กระบวนการรับรู้จะเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน แต่ละขั้นที่ผ่านมามีความถี่จากการจดจำและการสนับสนุนของสิ่งเร้าหรือการบันทึกข้อมูล การบันทึกข้อมูลในความทรงจำที่จะถูกแก้ไขปรับปรุง ถ้าสิ่งเร้าเข้ามาสู่ขั้นการปรับปรุงในกระบวนการรับรู้ การปรับปรุงข้อมูลที่บันทึกไว้ในความทรงจำของแต่ละบุคคลเป็นปกติที่ความทรงจำเสื่อมลง ดังนั้นบางข้อมูลจะถูกปรับปรุงแก้ไข แบบแผนความคิดจะแสดงบทบาทความสำคัญในขั้นตอนนี้ เพราะเป็นการลำบากที่จะจดจำสิ่งต่างๆ ได้ทั้งหมด

สำหรับ กิงแก้ว (2553) แยกกระบวนการรับรู้ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การเลือก เป็นกระบวนการแรกของการรับรู้ มนุษย์ไม่สามารถรับรู้สิ่งเร้าทุกอย่างรอบตัวได้ในเวลาเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นการรับภาพ การได้ยินเสียง การรับรส หรือการรับ

ความรู้สึกร้อนเย็น และเจ็บปวด มนุษย์จำเป็นต้องเลือกแปลความหมายเฉพาะสิ่งเร้าที่ตนสนใจหรือใส่ใจจะรับรู้เท่านั้น

2. การจัดระเบียบ พื้นฐานของการจัดระเบียบ มีดังนี้

2.1 ประเภทหรือจำพวกสิ่งเร้า นักจิตวิทยาากลุ่มเกสตัลท์ที่ได้เสนอไว้ว่า มนุษย์จะรับรู้สิ่งต่างๆ โดยการจัดระเบียบให้เป็นกลุ่มใหญ่หรือส่วนรวมมากกว่าจะรับรู้ส่วนย่อยๆ หรือรายละเอียดโดยเฉพาะการรับรู้ทางสายตา ปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับรู้เป็นภาพรวม ได้แก่ ความใกล้ชิด ความคล้ายคลึง ความเรียบง่าย ภาพเกือบสมบูรณ์ ความต่อเนื่อง ทิศทาง

2.2 ตำแหน่งของสิ่งเร้า การรับรู้ภาพและสิ่งเร้าภายนอกต่างๆ มนุษย์ไม่ได้รับรู้เฉพาะความกว้างและความยาวของสิ่งเร้าเท่านั้น หากแต่มนุษย์สามารถรับรู้ความลึกของสิ่งเร้าได้ด้วยพื้นฐาน 2 ประการคือ การรับรู้ความลึกโดยอาศัยดวงตาทั้งสองข้าง การรับรู้โดยใช้ตาข้างเดียว

2.3 ความคงที่ของสิ่งเร้า เป็นการรับรู้สิ่งเร้าต่างๆ ในลักษณะคงที่ โดยไม่คำนึงถึงภาพที่ปรากฏในเรตินาที่บุคคลรับสัมผัสได้ การรับรู้ความคงที่ของสิ่งเร้า แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ความคงที่ด้านขนาด ความคงที่ด้านรูปร่าง ความคงที่ด้านสี ความคงที่ด้านตำแหน่ง

3. การแปลความหมายและการรับรู้ เป็นกระบวนการขั้นสุดท้ายของการรับรู้องค์ประกอบที่มีผลต่อการแปลความหมายในการรับรู้มีได้หลายประการ

ปราณี (2553) โดยทั่วไปแล้วกระบวนการรับรู้เริ่มจากการที่บุคคลได้รับตัวกระตุ้น (Stimulus) ซึ่งก็คือ สิ่งที่เราเห็น ได้ยิน หรือรู้สึกผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า แล้วส่งข้อมูลนั้นๆ ผ่านกระบวนการของการรับรู้จนถึงขั้นตอนของการตัดสินใจ การตัดสินใจ (Judgment) จะเหมือนกับตัวกระตุ้น (Stimulus) หรือสิ่งที่เราเห็นหรือได้ยินก็ต่อเมื่อการรับรู้ที่เที่ยงตรง (Accuracy) การตัดสินใจและพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพมักจะขึ้นอยู่กับความเที่ยงตรงของการรับรู้ อย่างไรก็ตามก่อนที่เราจะได้รับจะไปถึงขั้นตอนในการตัดสินใจ ข้อมูลเหล่านั้นจะต้องผ่านขั้นตอนอีก 4 ขั้นตอนในกระบวนการของการรับรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความสนใจ (Attention) การจัดระเบียบ (Organization) การตีความ (Interpretation) และการเรียกคืนข้อมูล (Retrieval)

ในขั้นตอนของความสนใจ (Attention Stage) ข้อมูลทั้งหมดได้ถูกกลั่นกรองโดยส่วนใหญ่จะเหลือข้อมูลเพียงบางส่วนเท่านั้นที่ถูกส่งต่อไปยังขั้นตอนต่อไป กล่าวคือในขั้นตอนนี้ผู้ที่ได้รับข้อมูลจะตัดสินใจว่าข้อมูลไหนที่สมควรสนใจและข้อมูลไหนที่ควรละเลย ถึงแม้ว่าจะมีกระบวนการในการกลั่นกรองข้อมูล ความซับซ้อนของข้อมูลที่ได้รับก็ยังมีมาก ซึ่งมันจะถูกทำให้ง่ายขึ้น ในขั้นต่อไปของกระบวนการรับรู้ คือ ขั้นตอนของการจัดระเบียบข้อมูล (Organization)

Stage) ในขั้นตอนนี้ข้อมูลต่างๆ จะถูกเรียบเรียงและจัดเป็นกลุ่มที่มีความหมายมากขึ้นในขั้นตอนที่สาม ผู้รับรู้ (Perceiver) จะให้ความหมายแก่ข้อมูลและพยายามที่จะหาความนัย (Implication) ของข้อมูลเหล่านั้น ในขั้นตอนของการเรียกคืนข้อมูล (Retrival Stage) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สี่ในกระบวนการรับรู้ข้อมูลจะถูกเรียกจากหน่วยความจำ บางครั้งระยะเวลาในการเรียกคืนข้อมูลกับระยะเวลาในการรับรู้ข้อมูลจะห่างกันมาก ซึ่งอาจเป็นผลให้ข้อมูลส่วนใหญ่สูญหายไป ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการรับรู้ คือ การตัดสินใจ (Judgment Stage) ข้อมูลอะไรก็ตามที่ถูกเรียกคืนมาได้จากความจำจะถูกนำไปใช้ในการตัดสินใจ

สรุปว่า การกระบวนการรับรู้ คือ ขั้นตอนการรับรู้ของบุคคล โดยที่บุคคลนั้น จะเลือกรับรู้ในส่วนที่ตนเองให้ความสนใจ ใส่ใจก่อน จากนั้นจะจัดสรรสิ่งที่ได้รับรู้เพื่อแปลผลหรือตีความหมายของการรับรู้ออกมา

2.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการรับรู้

การรับรู้มีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการรับรู้ที่สำคัญ มีดังนี้

กันยา (2542) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความแตกต่างในการรับรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตัวผู้รับรู้ ประสบการณ์ที่ผ่านมาของบุคคล ความต้องการหรือแรงจูงใจ บุคลิกภาพ ค่านิยมและทัศนคติ ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อกระบวนการรับรู้ของบุคคล เช่น ผู้ที่มีทัศนคติทางลบต่อสภาพแรงงาน อาจมองว่าการที่สภาพแรงงานมาเยี่ยมเยียนตามวาระปกติ เป็นการก่อให้เกิดความขัดแย้ง เป็นต้น

2. สิ่งแวดล้อม คือ สภาพทางกายภาพ สังคม และบริบทขององค์กร สามารถมีอิทธิพลต่อกระบวนการรับรู้ได้

3. สิ่งที่รับรู้ คือ คุณลักษณะที่รับรู้บุคคล วัตถุ หรือเหตุการณ์ เช่น การตัดกัน ความเข้ม การแยกกันของภาพและพื้น ขนาด การเคลื่อนไหว การทำซ้ำๆ และความแปลกใหม่ในเรื่องความเข้มอาจกล่าวถึงในเชิงของ ความสว่าง สี ความลึก เสียง ฯลฯ เช่น รถสปอร์ตสีแดงเพลิงที่จอดอยู่ในกลุ่มรถเก๋งสีเทา

เดิมศักดิ์ (2549) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของแต่ละบุคคลจะเกิดการรับรู้สิ่งเร้าที่ต่างกันอย่างออกไป แต่การจะรับรู้สิ่งเร้าใดก่อนหลัง มากน้อยถูกต้องหรือผิดพลาดชัดเจนหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 2 ประการ ได้แก่

1. ตัวบุคคล หมายถึง คุณลักษณะบางประการของผู้ที่จะรับรู้ ซึ่งจะมีผลต่อการรับรู้ เช่น ความสมบูรณ์หรือความบกพร่องของอวัยวะรับสัมผัส ประสบการณ์เดิม ความต้องการที่จะรับรู้ ความใส่ใจ สภาวะทางอารมณ์ ความคาดหวัง สติปัญญา การให้คุณค่า การถูกชักจูง

2. คุณลักษณะของสิ่งเร้า นอกจากปัจจัยจากตัวบุคคลจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้แล้ว คุณลักษณะของสิ่งเร้ายังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของบุคคลด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งเร้าที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันจะมีผลต่อการรับรู้ของบุคคลที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งอาจจะจำแนกคุณลักษณะของสิ่งเร้าได้ดังต่อไปนี้ ขนาดของสิ่งเร้า ความเข้มของสิ่งเร้า ความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ การเคลื่อนไหว การกระทำซ้ำๆ สี สัน ความแตกต่าง

สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ ที่สำคัญที่สุดคือ ตัวบุคคลผู้รับรู้และปัจจัยที่มาจากสิ่งเร้า ความสามารถในการรับรู้ของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน เนื่องจาก ความสมบูรณ์ของอวัยวะที่รับการสัมผัส ความคิด ความรู้สึก การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติ อารมณ์ ความพร้อม และสติปัญญาของผู้รับรู้

2.1.4 องค์ประกอบของการรับรู้ทางสังคม

องค์ประกอบของการรับรู้ทางสังคม เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สิ่งในการรับรู้ โดยมีผู้แยกไว้ดังนี้

สุชาติญา (2547) กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของการรับรู้ทางสังคม ประกอบด้วย 5 ประการดังนี้

1. เจตคติ (Attitude) หมายถึงท่าทีความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อบุคคล หรือสิ่งของ หรือความคิด แต่ในความหมายของศัพท์ คือ ความพร้อมที่จะปฏิบัติ ดังนั้นอาจเขียนได้ใหม่ว่า เจตคติ คือ สภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวข้องกับความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมที่บุคคลมีต่อบุคคล สิ่งของและสถานการณ์ต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง สภาวะความพร้อมทางจิตจะอยู่นานพอสมควร ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกหรือเจตคติเชิงบวก เราย่อมปฏิบัติออกมาในทางบวก แต่ถ้าเรามีท่าทีความรู้สึกเชิงลบ

2. การรับรู้ภาพพจน์ของตนเอง (Self Perception) เป็นการทำความเข้าใจตนเอง ทั้งทางบวกและทางลบ บุคคลจะทำความเข้าใจตนเองในด้านต่างๆ ได้แก่ ร่างกาย เช่น สำรวจดูว่าตนเองมีรูปร่างหน้าตาอย่างไร ด้านจิตใจมีนิสัยใจคอแบบไหน ชอบสีอะไรและไม่ชอบสีอะไร เป็นต้น การทำความเข้าใจตนเองนี้จะทำให้คนสรุปภาพพจน์ของตนเองได้ว่าเป็นคนอย่างไร ซึ่งเรียกว่าอัตมโนภาพ (Self Concept) ปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับรู้ตนเองมีหลายประการ ได้แก่

2.1 การรับรู้ตนเองด้วยตนเอง เช่น การส่องกระจก เพื่อสำรวจรูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย ทรงผม และจากผลของงานที่สะท้อนความสามารถของตน เช่น ผลการเรียน การทำงาน ผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ

2.2 การรับรู้ตนเองจากคนอื่น ความสัมพันธ์ ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่นมีส่วนช่วยให้บุคคลรับรู้ตนเองได้ดีขึ้น เช่น การวิจารณ์ของผู้อื่นเกี่ยวกับตนเองทำให้เห็นตนเองในสายตาคนอื่นว่าเป็นเช่นไร เพราะมีบุคลิกภาพบางประการของตนเองที่ไม่เคยรู้ว่าตนมีลักษณะอย่างไร

2.3 การรับรู้ตนเองจากทฤษฎีหน้าตาของใจฮารี ทฤษฎีหน้าตาของใจฮารีจะมีผลทำให้บุคคลรู้จักที่จะสำรวจตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อปรับปรุงตนเองให้มีบุคลิกภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้น โดยมีลักษณะ ดังนี้

2.3.1 พฤติกรรมเปิดเผย (Open) หมายถึง พฤติกรรมที่เรารู้และเรากล้าที่จะบอกกับคนอื่นและคนอื่นก็รู้ว่าเรามีพฤติกรรมแบบใด พฤติกรรมเช่นนี้ เป็นการเปิดเผยตนเองให้คนอื่นทราบจะทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

2.3.2 พฤติกรรมบอด (Blind) หมายถึง พฤติกรรมที่เราไม่รู้ตัวว่าเรามีข้อบกพร่องด้านใด

2.3.3 พฤติกรรมซ่อนเร้น (Hidden) หมายถึง พฤติกรรมที่เรารู้ตัวตลอดเวลาว่าเรามีข้อบกพร่องด้านใด เราจึงพยายามซ่อนเร้นพฤติกรรมของเราโดยการเก็บตัวกลัวว่าคนอื่นจะรู้จึงทำให้เรากล้าบากใจในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น

2.3.4 พฤติกรรมไม่รู้ (Unknown) หมายถึง พฤติกรรมที่ทั้งตัวเราและบุคคลอื่นก็ไม่รู้

2.4 ลักษณะที่บุคคลควรรับรู้ภาพพจน์ตนเอง การรับรู้ตนเองทำให้บุคคลเกิดประสบการณ์และรู้ว่าตนเองมีลักษณะที่ควรรับรู้ในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.4.1 ความสามารถและความถนัด บุคคลควรรู้ตนเองว่ามีความสามารถและความถนัดด้านใด เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจเรียนและการเลือกอาชีพ

2.4.2 สุขภาพและศักยภาพทางกายภาพ คือ สภาพที่ร่างกายมีความแข็งแรง มีพลังกำลังมีความสามารถที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี บุคคลจึงควรคำนึงและตระหนักถึงความสำคัญในการรับรู้ถึงปัจจัยในข้อนี้ในการบำรุงและทะนุถนอมร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ

2.4.3 บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยบุคคลควรที่จะสำรวจบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยที่ปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี เป็นที่เชื่อถือของบุคคลรอบข้างและทำให้ตนเองเกิดความรู้สึกความสามารถมีความทันสมัย สามารถก้าวทันเทคโนโลยีที่เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.4.4 ฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นหลักสำคัญที่บุคคลควรรับรู้เกี่ยวกับตนเองเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการดำเนินชีวิตประจำวันและการวางแผนค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อไม่ให้เกิดการฟุ่มเฟือยจนเกินไป

การนำผลจากการรับรู้ภาพพจน์ตนเองไปใช้ประโยชน์ การรับรู้ภาพพจน์ตนเองสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้กับบุคคลโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. การรู้จักยิ้มแย้ม แสดงความเป็นมิตรกับบุคคลที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย และพร้อมที่จะช่วยเหลือแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป

2. เจรจาไพเราะ มีการพูดจาด้วยความจริงใจ ไม่เป็นการเสแสร้ง

3. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

4. มีความสุภาพ รู้จักให้เกียรติบุคคลอื่น

5. รู้จักยกย่อง ชมเชยเมื่อผู้อื่นกระทำความดี

6. ให้การต้อนรับบุคคลอื่นด้วยความอ่อนโยน ให้ความอบอุ่น

7. มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ และรู้จักยกย่องบุคคลทั่วไป

8. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล

9. หมั่นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

10. พยายามช่วยเหลือ ส่งเสริมเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ

11. รอบรู้งานในหน้าที่อย่างดีพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือกับบุคคลอื่นที่มาขอความช่วยเหลือ

การรับรู้บุคคลอื่น (Person Perception) หมายถึง กระบวนการสร้างความรู้สึกรู้สึก และสร้างความเข้าใจบุคคลอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับวงจรชีวิตเรา ไม่ว่าจะบุคคลนั้นเป็นบุคคลที่เราชอบเรา เราชอบเรา เราเกลียดเขา เขาเกลียดเรา เราสนใจเขา เขาสนใจเรา หรือแม้แต่บุคคลที่เราชื่นชมนับถือ เคารพยกย่อง การรับรู้บุคคลอื่น เป็นตัวกำหนดแนวโน้มของการแสดงออกของตัวเราที่มีต่อเขา เช่นการรับรู้ว่าการเมืองคนนั้นซื่อสัตย์ เสียสละ เราก็พร้อมที่จะลงคะแนนเสียงให้เมื่อเขาลงสมัครรับเลือกตั้ง

นอกจากนี้การรับรู้บุคคลอื่นบางอย่างก็เป็นตัวเสริมสร้างหรือทำลายมิตรภาพระหว่างบุคคล เช่น อาจจะทำให้เกิดความรักใคร่เชื่อถือ หรือการขัดแย้งทำลายล้างได้ทั้งสองทาง สิ่งที่พึงระลึกราย่างยิ่ง คือ ถ้าการรับรู้บุคคลทั้งรับรู้ตนเองและรับรู้บุคคลอื่นไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง กล่าวคือ บุคคลนั้นไม่ได้เป็นดังที่เราคิด เช่น บุคคลนั้นเป็นคนดีมีความซื่อสัตย์ แต่เรามองเขาว่าเป็นคนคดโกง ความเสียหายย่อมเกิดกับบุคคลนั้น และตัวเราก็เสียหายที่มองคนผิดไปจากความเป็นจริง

การขัดแย้งระหว่างบุคคล (Interpersonal Conflict) เมื่อบุคคลรับรู้คนอื่นผิดพลาดไปอาจจะทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มตามมาได้ ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ จนถึงขั้นเป็นเหตุการณ์ใหญ่โต ลูกกลามเป็นปัญหายุ่งยาก เช่น ปัญหาครอบครัวแตกแยก ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ มีผลมาจากความขัดแย้งระหว่างบุคคลเป็นส่วนใหญ่ โดยสาเหตุการขัดแย้งระหว่างบุคคล มีดังนี้

1. ความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง
2. ความแตกต่างทางความคิดและทัศนคติ
3. พฤติกรรมมิได้เป็นไปตามที่คาดหวัง
4. ความแตกต่างทางค่านิยม

การสร้างมิตรภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal attraction) การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข จำเป็นต้องอาศัยความชอบพอซึ่งกันและกัน การมีไมตรีจิตต่อกัน นักจิตวิทยาสังคมได้ทำการศึกษาดังสาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างมิตรภาพระหว่างบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติส่วนบุคคล เวลา และสถานการณ์ประกอบกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ รูปร่างหน้าตา ความสามารถ เป็นต้น
2. ความใกล้ชิดทำให้เกิดการเรียนรู้นิสัยใจคอของกันและกัน ทำให้สามารถทำนายพฤติกรรมของแต่ละฝ่ายได้ดีกว่าผู้อื่นและสามารถปฏิบัติต่อกันได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ถ้าความใกล้ชิดกันนั้นเอื้อประโยชน์ให้แก่กันและกัน ก็จะเพิ่มมิตรสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น
3. ความคล้ายคลึงกัน เรามักจะชอบคนที่มีลักษณะนิสัยคล้ายๆ กับเรา

สรุปว่า องค์ประกอบของการรับรู้ทางสังคม คือ ความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มของพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อบุคคล ความเข้าใจในตนเอง รวมถึงความเข้าใจบุคคลอื่น เพื่อปรับทัศนคติในการอยู่ร่วมกัน

2.2 ความรู้เกี่ยวกับบทบาท

2.2.1 ความหมายของบทบาท

บทบาท คือ หน้าที่ของบุคคลที่พึงกระทำ โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
ราชบัณฑิตยสถาน (2554) “บทบาท” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “role” หมายถึง การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้

สุพัตรา (2540) กล่าวไว้ว่า บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ

ศิริพันธ์ (2540) ได้อธิบายความหมายของคำว่าบทบาทไว้ว่า บทบาทโดยทั่วไปจะพิจารณาได้สองนัยคือ นัยแรกพิจารณาโครงสร้างสังคมที่มีชื่อเสียงแตกต่างกันไป ซึ่งแสดงถึงคุณลักษณะ และกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้นและอีกนัยหนึ่งพิจารณาในด้านการแสดงบทบาทหรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ดังนั้นบทบาทจึงหมายถึงผลสืบเนื่องที่มีแบบแผนของการกระทำ ที่เกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่สถานการณแห่งการปฏิสัมพันธ์นั้น บทบาทตามนัยแรกเป็นการจำแนกชนิดบุคคลที่อยู่ในสังคมซึ่งถูกจำแนกโดยคุณสมบัติและพฤติกรรม และบทบาทตามนัยที่ 2 เป็นการจำแนกบทบาทของบุคคลในสังคมย่อยขึ้นอยู่กับสถานภาพที่ตนครองอยู่และคุณสมบัติส่วนตัวของเขา บทบาทของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะ สถานภาพ อุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ มุมเหตุจูงใจ การอบรม ความพอใจ ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญของบทบาทได้ดังนี้

1. บทบาทมีประจำอยู่ทุกสถานภาพของบุคคล
2. วัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมเป็นสิ่งจำเป็นในการกำหนดบทบาท
3. การที่บุคคลจะทราบบทบาทได้ต้องทราบสังคมประกิต (socialization)
4. บทบาทจริงที่บุคคลแสดงนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนบทบาทที่คาดหวังหรือที่ควรจะเป็นเพราะบทบาทที่เป็นจริงนั้นเป็นผลแห่งปฏิกริยาแห่งบุคลิกภาพของบุคคลที่ครองสถานภาพของบุคคลที่มาร่วมในพฤติกรรม และสิ่งกระตุ้นต่างๆที่มีในเวลาและสถานที่ซึ่งมีการแสดงบทบาทนั้น

ปราชาญา (2540) บทบาทหมายถึงส่วนหรือลักษณะที่ดารา ตัวละคร หรือผู้ที่สวมบทบาทนั้นแสดงอยู่ หรือปฏิบัติอยู่ หรือในอีกความหมายหนึ่ง บทบาท หมายถึง สิ่งที่คุณจะต้องปฏิบัติให้คล้องกับตำแหน่งงานหรือหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย เป็นการแสดงพฤติกรรมตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เหมาะสมสอดคล้องกับความคาดหวังของผู้มอบหมายอำนาจ

จิรวรรณ (2541) บทบาท (Role) แยกพิจารณาไว้ 2 ทาง คือประเภทแรก พิจารณาด้านโครงสร้างสังคม (Social Structure) บทบาทหมายถึง ตำแหน่งทางสังคม ที่มีชื่อเรื่องต่างๆ และแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติและกิจกรรม ของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น ประเภทที่สอง พิจารณาในด้านการแสดงบทบาท หรือการปะทะสังสรรค์ทางสังคม (Social Interaction) บทบาทหมายถึง ผลของการกระทำที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของบุคคล ที่อยู่ในสถานการณ์แห่งปะทะสังสรรค์นั้น

Allport (1988 อ้างถึงใน กัลยา 2544) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของบุคคลว่าขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 ประการดังนี้

1. ความคาดหวังในบทบาท (role expectation) เป็นบทบาทตามความคาดหวังของบุคคลอื่นหรือเป็นบทบาทที่สถาบันองค์กร หรือกลุ่มสังคมคาดหวังให้บุคคลปฏิบัติตามสิทธิหน้าที่ที่บุคคลนั้นครองตำแหน่งอยู่

2. การรับรู้บทบาท (role conception) เป็นการรับรู้ในบทบาทของตนเองว่าจะมีบทบาทอย่างไร และสามารถมองเห็นบทบาทของตนเองได้ตามการรับรู้ (perceived role) ซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคลนั่นเอง โดยการรับรู้ในบทบาทและความต้องการของบุคคลย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลตลอดจนเป้าหมายในชีวิต และค่านิยมของบุคคลที่สวมบทบาทนั้น

3. การยอมรับบทบาทของบุคคล (role acceptance) ซึ่งเกิดขึ้นได้เมื่อมีความสอดคล้องกันของบทบาทตามความคาดหวังของสังคม และบทบาทที่ตนเองรับรู้อยู่นั้น บุคคลสามารถที่จะหลีกเลี่ยงบทบาทนั้น ถ้ามีความขัดแย้งกับความต้องการหรือค่านิยมของบุคคลนั้น

4. การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของบุคคล (role performance) เป็นบทบาทที่เจ้าของสถานภาพแสดงจริง (actual role) ซึ่งอาจจะเป็นการแสดงบทบาทตามที่สังคมคาดหวัง หรือเป็นการแสดงบทบาทตามการรับรู้และตามความหวังของตนเอง การที่บุคคลจะปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับความยอมรับบทบาทนั้นๆ ของบุคคลที่ครองตำแหน่งอยู่ซึ่ง

เนื่องมาจากความสอดคล้องกันของบทบาทตามความหวังของสังคม และการรับรู้บทบาทของตนเอง

ทวีศักดิ์ (2551) มนุษย์แต่ละคนจะมีบทบาทหลายบทบาท แต่ละบทบาทต้องมีความสมบูรณ์หรือสมดุลกันพอสมควร หากยิ่งสังคมมีความซับซ้อนมากเท่าไร บทบาทก็ยิ่งแต่ต่างไปมากขึ้นเท่านั้น เพราะบางบทบาทนั้นจำเป็นต้องอาศัยความชำนาญ ซึ่งมีคนไม่มากนักที่สามารถทำได้ เพราะผลงานที่ปรากฏแก่ผู้คนที่ทั่วไปนั้นจะต้องเต็มไปด้วยประสิทธิภาพและประสิทธิผลจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม

สรุปว่า บทบาท หมายถึง สิ่งที่บุคคลในสังคมต้องกระทำตามที่สังคมกำหนดหรือคาดหวังให้บุคคลกระทำตามที่เมื่อตนดำรงตำแหน่งนั้นๆ โดยจะต้องมีความสัมพันธ์หรือสอดคล้องกับโครงสร้างของสังคม

2.2.2 ประเภทของบทบาท

ประเภทของบทบาท มีผู้แยกประเภทของบทบาทไว้แตกต่างกัน ดังนี้

สุพัตรา (2540) ได้แบ่งประเภทของบทบาทเป็น 2 ประเภท ตามตำแหน่งที่ทำให้เกิดบทบาท คือ

1. บทบาทที่ได้รับมาจากตำแหน่งเป็นบทบาทที่ถูกกำหนดควบคุมไปกับตำแหน่ง ได้แก่ ฐานะของตำแหน่งนั้น กฎระเบียบ ภารกิจ หน้าที่ ความรับผิดชอบ สิทธิและข้อผูกพันซึ่งกำหนดไว้เป็นปทัสถาน สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งนั้น

2. บทบาทที่ถูกกำหนดโดยบุคลิกลักษณะของแต่ละคน ได้แก่ ค่านิยม เจตคติ การศึกษาอบรมประสบการณ์ ตลอดจนพื้นฐานทางวัฒนธรรมประเพณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งฝึกปฏิบัติ

วินิจ และ คมเพชร (2542) ได้แบ่งประเภทของบทบาทเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. บทบาทที่เข้ากันได้กับบุคลิกลักษณะส่วนรวมของบุคคล (role compatibility) หมายถึง พฤติกรรมหรือบทบาทที่บุคคลแสดงออกมาแล้วไม่ขัดกับความรู้สึกของเขา ตรงกับความต้องการของเขาและสังคมยอมรับ

2. บทบาทที่เข้ากันไม่ได้บุคลิกลักษณะส่วนรวมของบุคคล (role incompatibility) หมายถึง บทบาทที่แสดงออกมาแล้วขัดกับความรู้สึกของตนเองและผิดไปจากความคาดหวังของสังคมที่กำหนดว่าเขาควรมีบทบาทอย่างไร

Broom and Selznick (1968 อ้างถึงใน ธวัช 2546) กล่าวว่าบทบาทหรือบางครั้งเรียกว่าบทบาททางสังคม (Social Role) เป็นหน่วยพื้นฐานในโครงสร้างสังคมบทบาทเป็น

แบบแผนพฤติกรรมของตำแหน่งทางสังคม (Social Position) อาทิ ตำแหน่งพ่อ แม่ ครู อาจารย์ นักเรียนนักเรียน เป็นต้น บทบาทพิจารณาได้ใน 2 ลักษณะ คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) เป็นบทบาทที่มีการกำหนดสิทธิหน้าที่ของตำแหน่งทางสังคมไว้เพื่อแสดงให้เห็นว่าคุณคนทั่วไปคาดหวังอะไรจากบทบาทเหล่านั้น ใครคือผู้ที่มีภาระหน้าที่มีภาระหน้าที่ผูกพันตามบทบาทนั้น และใครคือผู้ที่มีสิทธิเรียกร้องความชอบธรรมจากบทบาทนั้น

2. บทบาทที่เป็นจริง (Actual Role) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกจริงโดยได้รับอิทธิพล จากสิ่งแวดล้อมทางสังคมลักษณะใดลักษณะหนึ่งเสมอเช่นเดียวกับบุคลิกภาพของบุคคล อาทิ อิทธิพลจากการขัดเกลาทางสังคม การรับรู้ถึงความคาดหวังของสังคม เป็นต้น

จ้านงค์ และคณะ (2552) ได้จำแนกบทบาทออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. บทบาทในอุดมคติ (Ideal Role) บทบาทที่กำหนดไว้เป็นกฎหมาย (Laws) หรือเป็นบทบาทตามความคาดหวังของหวังของบุคคลทั่วไปในสังคม (Expected Role) เป็นแบบฉบับของบทบาทที่สมบูรณ์ซึ่งผู้ที่มีสถานะภาพหนึ่งๆ ควรกระทำแต่บางครั้งอาจไม่มีใครทำตามนั้นก็

2. บทบาทที่บุคคลเข้าใจหรือรับรู้ (Perceived Role) เป็นบทบาทที่ขึ้นอยู่กับการรับรู้ หรือความคิดความเข้าใจของบุคคลว่าควรเป็นอย่างไร ทั้งนี้ย่อมเกี่ยวข้องกับทัศนคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) หรือบุคลิกภาพ (Personality) และประสบการณ์ของบุคคลแต่ละคน

3. บทบาทที่แสดงออกจริงหรือเป็นจริง (Actual or Enacted Role) เป็นบทบาทหรือการกระทำที่บุคคลปฏิบัติจริง ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะหน้าในขณะนั้นด้วยสถานการณ์ต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงบทบาท อาจเป็นสภาพแวดล้อมธรรมชาติและสภาพแวดล้อมทางสังคม อาทิ แรงกดดันของกลุ่มต่างๆ ดังนั้น บทบาทที่กระทำจริงๆ จึงอาจสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทในอุดมคติ

สรุปว่า ประเภทของบทบาท คือ หน้าที่ของบุคคลอาจมีโดยตำแหน่งหน้าที่ อาจเป็นบทบาทที่มาจากการคาดหวังของบุคคลหรือจากสังคม บทบาทที่ออกมาจากบุคลิกภาพของบุคคลนั้น

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

2.3.1 ความหมายของวิชาชีพ

วิชาชีพ คือ ความรู้ที่ไ้หาเลี้ยงชีพ อาจเกิดขึ้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือมีผู้อบรมสั่งสอน และอาจมีการจากประสบการณ์ การฝึกฝนตนเอง โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) วิชาชีพ หมายถึงอาชีพประเภทใดประเภทหนึ่งที่มีอำนาจและสถานภาพทางสังคม เป็นที่ยอมรับมีความสำคัญในสังคม เช่น อาชีพทางการแพทย์ กฎหมาย ศาสนา วิศวกรรม และมีการสอนในระดับมหาวิทยาลัย ผู้ประกอบวิชาชีพโดยปกติจะต้องมีทักษะทางเทคนิคสูง ได้รับการศึกษาหรืออบรมจนเป็นที่รับรองอย่างเป็นทางการ และมีหลักฐานแสดงวุฒิ

อุทัย (2548) หลักสำคัญในเรื่องจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ก็คือการจัดให้มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพที่เหมาะสมกับวิชาชีพนั้นๆ ให้เป็นระบบที่สามารถครอบคลุมประเด็นและปัญหาที่เกิดขึ้นและที่อาจเกิดขึ้น ครอบคลุมหลักปรัชญาและหลักศีลธรรมที่เกี่ยวข้อง สามารถแสดงถึงกรอบการตัดสินใจในการประกอบของวิชาชีพแสดงถึงมาตรฐานความประพฤติและการปฏิบัติการ มีระบบในการกำกับให้หลักจรรยาบรรณมีผลในการปฏิบัติสามารถบังคับใช้ได้จริง และมีบทลงโทษที่เหมาะสมกับระดับความรับผิดชอบทั้งทางกฎหมาย ทางระบบวิชาชีพ และทางสังคมที่สะท้อนถึงระดับความรับผิดชอบในฐานะวิชาชีพชั้นสูง

การจัดให้มีจรรยาบรรณที่สมบูรณ์สำหรับแต่ละวิชาชีพนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ยากนัก แต่ก็ได้ยากจนเกินกำลังของบุคคลผู้มีจิตสำนึกอันดีงามและมีความรับผิดชอบสูงในแต่ละวิชาชีพ ปกติแล้วเชื่อกันว่าคนในแต่ละวิชาชีพนั้น น่าจะเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุดว่า การปฏิบัติที่ถูกต้อง (To do the right things) การทำสิ่งที่ถูกต้องตามหลักปฏิบัติในวิชาชีพของตนนั้นคืออย่างไร วิธีการปฏิบัติที่ชอบธรรมและยุติธรรม (Just and fair) ซึ่งเป็นไปตามหลักวิชาการและหลักการแห่งวิชาชีพนั้น มีลักษณะเป็นอย่างไร และจะต้องปฏิบัติอย่างไรตามแนวทางและมาตรฐานการปฏิบัติแห่งวิชาชีพ จึงจะไม่ก่อให้เกิดผลร้าย (To do no harm) ทั้งต่อระบบอาชีพ ต่อผู้เกี่ยวข้อง ต่อผู้รับบริการจากปฏิบัติการในวิชาชีพนั้นๆ และต่อสังคมที่วิชาชีพนั้นตั้งอยู่

สรุปว่า วิชาชีพ คือ วิชา ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคคล ที่ใช้ในการประกอบสัมมาอาชีพไว้เลี้ยงชีวิตของตน โดยเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ จนเกิดความเชี่ยวชาญและชำนาญการในวิชาชีพนั้นๆ

2.3.2 ความหมายของคหกรรมศาสตร์

คหกรรมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ครอบครัวและสังคม โดยส่งเสริมศักยภาพของบุคคล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการงาน การอาชีพ โดยใช้ศาสตร์หลายแขนงมาสังเคราะห์ หรือมาประยุกต์ให้เป็นศาสตร์ของการพัฒนาครอบครัว สังคมและชุมชน

Parker (1980 อ้างถึงใน นนทลี 2545) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศิลปะและวิทยาศาสตร์ที่สัมพันธ์กับการดำเนินไปข้างหน้าของครอบครัว ซึ่งหมายถึง นักคหกรรมศาสตร์เป็นผู้เกี่ยวข้องกับครอบครัวและเป็นผู้รวบรวมความรู้ทางวิทยาศาสตร์และมานุษยวิทยาเข้าด้วยกัน เพื่อให้บุคคลสามารถจัดการกับการเปลี่ยนแปลง และการใช้เทคโนโลยีปรับปรุงความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ดังนั้น เนื้อหาของคหกรรมศาสตร์ คือ การสังเคราะห์และพัฒนาความรู้โดยผู้ทำงานทั้งในด้านกายภาพ ชีววิทยา และวิทยาศาสตร์สังคม ไปพร้อมๆ กับความรู้ด้านศิลปะและมานุษยวิทยาเพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ของครอบครัว

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ให้ความหมายของคหกรรมศาสตร์ หมายถึง วิชาที่เกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ โดยมุ่งพัฒนาครอบครัวด้วยการจัดการทรัพยากรบุคคล วัสดุ และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ความมั่นคงของสถาบันครอบครัวและสังคม

กุลชนิษฐ์ (2553) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาและเป็นวิชาชีพที่เกิดมาจากการบูรณาการหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและยั่งยืนของบุคคล ครอบครัวและชุมชน จากจุดแรกเริ่มคหกรรมศาสตร์อยู่ในบริบทของบ้านและครัวเรือน และได้ขยายกว้างขึ้นโดยรวมถึงสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต คือ ความสามารถในการเลือกและการจัดลำดับความสำคัญของบุคคลและครอบครัวทุกระดับตั้งแต่ครัวเรือนไปจนถึงชุมชนระดับท้องถิ่นและระดับโลก คหกรรมศาสตร์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพของคนให้สามารถบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล ครอบครัวและชุมชน และการทำให้เกิดลักษณะนิสัยเรียนรู้ตลอดชีวิตในการทำงาน คหกรรมศาสตร์เน้นการส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพชีวิตบุคคลและครอบครัว

สรุปได้ว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ ที่บูรณาการมาจาก การดำรงชีวิตของมนุษย์ ครอบครัว สังคม โดยมุ่งส่งเสริมศักยภาพของบุคคล เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และปรับปรุงคุณภาพชีวิต ก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคล ครอบครัว และสิ่งแวดล้อม

2.3.3 ความสำคัญของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ความสำคัญของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ประเชิญ (2537) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ วิชาคหกรรมศาสตร์ ไว้ว่า วิชาคหกรรมศาสตร์ มุ่งเน้นที่จะให้นักศึกษาจบหลักสูตรออกไปประกอบอาชีพตามความรู้ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจของตนเอง และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น เป้าหมายของคหกรรมศาสตร์ คือ เรียนเพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ และเพื่อที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (To learn to make a living and to learn to live a better quality of life)

คหกรรมศาสตร์ตามแนวคิดใหม่ คือ วิชาชีพแขนงหนึ่งเป็นการนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพหรือนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลทุกเพศทุกวัย สามารถแบ่งกลุ่มบุคคลออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริโภคที่นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและผู้ฝึกปฏิบัติ (Consumer and Home making)
2. กลุ่มที่ใช้ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์เพื่อเตรียมตัวในการประกอบอาชีพ (Occupational Preparation)

จะเห็นได้ว่าวิชาคหกรรมศาสตร์มีความสำคัญต่อผู้ศึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ผู้ศึกษาจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจึงสามารถที่จะนำความรู้ในวิชาชีพไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง และพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้ก้าวหน้าต่อไป

2.3.4 จรรยาบรรณวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553) กล่าวถึง จรรยาบรรณวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไว้ ดังนี้

- 2.3.4.1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตนเอง
- 2.3.4.2 เป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้องและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่นั้น ๆ ด้วยคุณธรรม
- 2.3.4.3 แนะนำความรู้ทางคหกรรมศาสตร์และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอยู่เสมอ

2.3.4.4 เป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา

2.3.4.5 มีคุณธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความอดทน และมีจิตใจที่เปี่ยมด้วยความเมตตากรุณา

2.3.4.6 ร่วมมือกัน มีความสามัคคีกันในวงวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ แม้ว่าจะแยกย้ายกันออกไปรับผิดชอบงานในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ

2.3.4.7 คำนึงถึงประโยชน์สุขของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช้วิชาชีพเพื่อผลประโยชน์แก่ตนเองจนขาดความเหมาะสม

2.3.4.8 ละเว้นการกระทำใด ๆ อันก่อให้เกิดความเสื่อมเสียทั้งต่อตนเอง ต่อสังคมต่อวิชาชีพและต่อสมาชิกวิชาชีพ

เมื่อประมวลคุณลักษณะดังกล่าวทั้งหมดเข้าด้วยกัน และนำพิจารณาให้สอดคล้องกับขอบข่ายของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ที่ว่า เป็นสาขาวิชาชีพที่ให้การฝึกอบรมไม่เพียงแต่ช่วยให้นักมีความเป็นอยู่ในบ้านและครอบครัวดีขึ้น แต่ฝึกให้คนมีงานต่าง ๆ เช่น การสอน การบริการสังคมธุรกิจ และการวิจัยแล้วแนวทางที่สมาชิกในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์พึงยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง

2.3.5 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

Bailey et al (1993 อ้างถึงใน อุไร 2544) เสนอแนวคิดในการพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เพื่อความอยู่รอดในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ประการคือ

2.3.5.1 การสร้างบูรณภาพหรือความครบถ้วนของหลักสูตร เนื้อหาวิชาในหลักสูตรต้องสอดคล้องกับหลักการและตอบสนองวัตถุประสงค์ของหลักสูตร วิชาสำคัญที่ขาดไม่ได้ ได้แก่ วิชาสัมมนา ฝึกงาน และวิจัย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรเน้นประสบการณ์ตรงจากการสาธิตและการฝึกปฏิบัติการทั้งในห้องปฏิบัติการและการฝึกภาคสนาม สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด วัสดุอุปกรณ์สำหรับฝึกภาคปฏิบัติ ตลอดจนห้องปฏิบัติการควรมีครบถ้วนและสมบูรณ์

2.3.5.2 การสร้างความเจริญเติบโตโดยใช้หลักการแทนที่ การพัฒนาสถาบันในยุคเศรษฐกิจถดถอยควรยึดหลัก “ประหยัด” มากกว่า “เติมแต่ง” การลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนที่สูงทั้งในด้านอาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ และบุคลากร เมื่อสร้างขึ้นมาแล้วจะต้องใช้

สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า หากพบว่ามีการขาดหรือแขนงวิชาใดมีผู้เรียนน้อยและมีแนวโน้มจะต้องยกเลิกในอนาคต ควรทำการปรับเปลี่ยนให้ สามารถสนองความต้องการของคนกลุ่มใหญ่ แต่ทั้งนี้ต้องตั้งอยู่บนฐานความรู้ที่ใกล้เคียงกัน และอาจให้บุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมหรือดูงานเพิ่มเติม

ผู้บริหารและบุคลากรจะต้องพยายามแสวงหาทุนจากภายนอกมาแทนที่งบประมาณสนับสนุนของรัฐ ซึ่งนับวันจะน้อยลงและต้องรอคอยจน อาจเข้าเกิดการฉ้อ การสร้าง ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับศิษย์เก่าและเจ้าของธุรกิจต่าง ๆ เป็นโอกาสหนึ่งที่จะได้รับความสนับสนุนทั้งในรูปเงินทุนและความร่วมมือทางวิชาการอื่น ๆ เช่น การทำวิจัย การเอื้อเฟื้อสถานที่ฝึกงาน และการฝึกอบรม อย่างไรก็ตามนักเศรษฐศาสตร์จะต้องไม่มองข้ามการใช้ศักยภาพภายในของหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วย ก่อนจะแสวงหาความช่วยเหลือจากผู้อื่นเราจะต้องช่วยตัวเองก่อน

2.3.5.3 การปฏิรูปหลักสูตร สถาบันการศึกษาจะต้องประกันคุณภาพการศึกษา โดยการปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ความต้องการของตลาดแรงงานและแนวโน้มของการจัดการศึกษาหลักสูตรต้องเป็นสากล เพื่อเตรียมตัวผู้เรียนให้พร้อมที่จะทำงานในระบบเศรษฐกิจโลก ปัจจุบันทั่วโลกมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการตัดสินใจ การวางแผน และโอกาสจ้างงานในอนาคต หลักสูตรควรเอื้อให้คนทำงานได้เข้าเรียน โดยจัดตารางสอนใช้เทคนิคการสอนและกำหนดระยะเวลาในการศึกษาให้เหมาะสม อาจเปิดหลักสูตรประกาศนียบัตรเฉพาะสาขาโดยให้เลือกเรียนบางรายวิชาในหลักสูตรเต็มรูปแบบที่เปิดสอนในชั้นเรียนปกติหรือเปิดสอนระบบทางไกลโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ เช่น ตำราเรียน สิ่งพิมพ์ เทปบันทึกเสียง และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ควบคู่กับการพบปะผู้สอนหรือวิทยากรเป็นครั้งคราวตามตารางสอนเสริมการพัฒนาบุคลากรทั้งในรูปศึกษาต่อและฝึกอบรมเป็นปัจจัยส่งเสริมมีการปรับปรุงเนื้อหาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอและเพิ่มประสิทธิภาพการสอนการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งงานของบัณฑิตตลอดจนองค์กรแนะแนวอาชีพ ช่วยให้สถานศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน แม้ว่าการสอนแบบบรรยายจะใช้มากในชั้นเรียนที่มีผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ผู้สอนควรจัดให้มีการอภิปรายกลุ่มย่อยเป็นครั้งคราว เพราะการเขียนและการพูดของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนทราบว่าผู้เรียนซึมซับประสบการณ์ที่ถ่ายทอดให้มากน้อยเพียงใด ทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการสื่อความหมายให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

2.3.5.4 การสร้างผู้นำหลักสูตร ผู้นำที่มีศักยภาพเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งต่อความอยู่รอดและความเจริญของหลักสูตร ผู้นำหลักสูตรจะต้องมีความรู้ความสามารถทั้งด้านวิชาการและด้านบริหาร ในด้านวิชาการผู้นำต้องเข้าใจหลักการ เป้าหมาย และโครงสร้างหลักสูตรอย่างถ่องแท้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มในการสร้างงานที่นำมาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในด้านการบริหาร ผู้นำต้องมีความสามารถในการวางแผน ประสานงานและวิเคราะห์งาน สามารถตัดสินใจได้ดี แก้ปัญหาต่างๆ ได้ฉับไว มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความกล้าและเฉียบขาด มีความยุติธรรมและเมตตาธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ดีกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การพัฒนาความเป็นผู้นำให้แก่ผู้เรียนทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกัน (Cooperative Learning) ซึ่งผู้เรียนต้องผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ต่าง ๆ ในกลุ่ม ส่งเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้นำซึ่งจัดโดยสถาบันที่เชี่ยวชาญในด้านนี้

2.3.5.5 การรักษามาตรฐานคุณภาพของบัณฑิต สถานศึกษาต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้าเรียนอย่างรัดกุมและดำเนินการคัดเลือกอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพการติดต่อสื่อสารกับฝ่ายแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างๆ เป็นการประชาสัมพันธ์หลักสูตรทำให้มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนมากขึ้น เปิดโอกาสในสถานศึกษาสามารถคัดเลือกผู้มีสติปัญญาดีและมีคุณสมบัติที่พึงประสงค์เข้าศึกษาต่อ การผลิตผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการและนำชื่อเสียงมาสู่สถาบันการศึกษา

สุรชัย (2548) การพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในยุคโลกาภิวัตน์ จำเป็นต้องคำนึงถึงสังคมโลกที่มีความเกี่ยวข้องต่อกันของภาครัฐบาล หมายถึง หากการพัฒนาที่คำนึงถึงทิศทางของยุทธศาสตร์ของชาติ ย่อมจะส่งผลให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทำฐานพัฒนาโครงสร้างของสังคมไทยไปในทิศทางเดียวกันอย่างน้อยที่สุดย่อมจะจัดสรรงบประมาณมาดำเนินโครงการได้ เช่น รัฐบาลได้ประกาศแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 8 ด้านต่างๆ (อ้างถึงใน วิทยาลัยสมุทรปราการ, 2546) ดังนี้

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการความยากจน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบสมดุล
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- ยุทธศาสตร์ที่ 5 ความสัมพันธ์และเศรษฐกิจประเทศ
- ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมกิจการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การส่งเสริมประชาธิปไตย

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การรักษาความมั่นคงของรัฐ

ยุทธศาสตร์ของชาติที่กล่าวมา มีความสอดคล้องกับโครงสร้างการพัฒนาในระดับนานาชาติ ตามโครงสร้างการพัฒนาของ UNESCO (2002) ด้วย เพราะในยุคโลกาภิวัตน์ แต่ละสังคมสามารถรับรู้ข่าวสารต่อกันได้อย่างสะดวก การบริหารแต่ละประเทศจึงต้องเสริมให้กัน ในอันที่จะสร้างองค์การและสังคมที่มีคุณภาพในหลากหลายมิติทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของทุกประเทศ ซึ่งก็จะช่วยเสริมให้ความเป็นสหประชาชาติมีความเข้มแข็งและมั่นคง ประเด็นที่ UNESCO เสนอ ได้แก่

- การแก้ปัญหาความยากจนของคนในชาติ
- การดำรงรักษาวัฒนธรรมและความเป็นสังคมชาติพันธุ์
- การคิดคำนึงถึงการระบอบและการติดเชื้ของโรคภัยต่างๆ
- การส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมสันติภาพในหัวใจมนุษย์
- การลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างภูมิภาค

“ชาติใดไร้รักสมัครสมาน จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล แม้ชาติย่อยยับอัปจน ผู้คนจะสุขได้อย่างไร” ถ้อยคำขื่นเอนที่เป็นอมตะลึกซึ้งกินใจนี้ คงจะเข้าไปอยู่ได้เฉพาะในหัวใจคนไทยที่หวังดีต่อชาติบ้านเมืองเท่านั้น ในเมื่อพื้นที่บางส่วนของบ้านเรายังได้รับความเดือดร้อน เราเองก็ไม่สามารถอยู่อย่างมีความสุขได้แน่นอน ทั้งนี้ การพัฒนาคน จึงต้องพัฒนาที่จิตวิญญาณและองค์ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์อาจจะเป็นพลังหนึ่งที่จะช่วยลดความแข็งแกร่งกระด้างในหัวใจมนุษย์ให้อ่อนลงได้ โดยสอดแทรกเข้ากับงานศิลปะสาขาต่างๆต่อไป

สรุปว่า แนวทางการพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ควรเริ่มการการพัฒนาหลักสูตรให้ครบถ้วนครอบคลุมในทุกด้าน เพื่อให้ได้มีบัณฑิตที่มีคุณภาพ ที่สามารถพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อไปในทิศทางที่มั่นคง และเจริญก้าวหน้าต่อไปในทุกๆยุทธศาสตร์

2.4 บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

จิตตินันท์ (2547) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเด่นในการประยุกต์ความรู้ของศาสตร์หลายสาขามาผสมผสานให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสิ่งแวดล้อมต่างๆ อย่างสมดุลและเป็นสุข บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีเป้าหมายหลักที่มุ่งเน้น “การพัฒนาคน พัฒนาครอบครัว” บนพื้นฐานของปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ตามแนวพระราชดำริฯ บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สามารถจำแนกได้ดังนี้

1. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาคุณภาพประชากร

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ในด้านปัจจัย 4 ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ ด้านอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และสุขภาพอนามัย โดยที่วิชาการทางคหกรรมศาสตร์มุ่งเน้นการจัดการและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของบุคคล

2. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์แห่งบ้านหรือความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรื่องของบ้าน และคนในบ้าน เพื่อให้บ้านและคนในบ้านมีความร่มเย็นเป็นสุขหรือความอยู่ดีมีสุข เริ่มต้นจากการจัดการบ้านเรือนให้น่าอยู่ถูกสุขลักษณะ สะดวกสบายและเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับพื้นที่การใช้งาน รวมทั้งการจัดการความสัมพันธ์อันดีต่อกันของคนในบ้านหรือระหว่างสมาชิกในครอบครัว ให้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่สอดคล้องกับสถานภาพในครอบครัว เพื่อให้การดำเนินชีวิตครอบครัวเป็นไปอย่างราบรื่นผาสุก ตลอดจนการจัดการทรัพยากรและเศรษฐกิจของครอบครัว โดยการจัดงบประมาณให้ถูกต้อง เป็นผู้ฉลาดบริโภค ประกอบอาชีพตามความถนัดและรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนา

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนโดยเฉพาะชุมชน ชนบท เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการเผยแพร่ความรู้ในการพัฒนา เศรษฐกิจส่วนรวมของชุมชน ในลักษณะของการเพิ่มผลผลิตทางด้านอาหาร การเพิ่มพูนรายได้ นอกภาคเกษตร การจัดการสินเชื่อและธุรกิจครอบครัว และการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการผลิต รวมทั้งการพัฒนาสังคมในด้านการพัฒนาคุณภาพคน การพัฒนา คุณภาพแรงงาน การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยของครอบครัว การส่งเสริมความสัมพันธ์ใน ครอบครัวและการพัฒนาสตรีชนบท นอกจากนี้ยังครอบคลุมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ ธรรมชาติ โดยการพัฒนาที่อยู่อาศัยให้มีความน่าอยู่และถูกสุขลักษณะการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การบริโภค รวมทั้งการอนุรักษ์ดิน ต้นน้ำ และป่าไม้

4. บทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต่อการพัฒนาความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นไทยจากงานศิลป ประดิษฐ์หรืองานฝีมือประเภทต่างๆ ที่สืบสานเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาไทยในระดับ ต่างๆ โดยมีการฝึกทักษะด้านวิชาชีพ เพื่อนำความรู้ความสามารถไปใช้เป็นพื้นฐานการ

ประกอบอาชีพต่างๆ ในลักษณะของธุรกิจขนาดย่อมหรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน ซึ่งอาจขยายไปสู่ขนาดที่ใหญ่ขึ้นเป็นอุตสาหกรรมระดับชาติต่อไป

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553) แยกการปฏิบัติงานตามวิชาชีพจำแนกประเภทบทบาทที่สำคัญได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. บทบาทการกำหนดนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

บทบาทนี้นักเศรษฐศาสตร์จะทำหน้าที่ช่วยจรรโลงสถานการณ์ในชุมชน สังคม และประเทศชาติให้มีระดับความเป็นอยู่ในครอบครัวและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นักเศรษฐศาสตร์ทำหน้าที่เข้าไปแก้ไขและป้องกัน ตลอดจนเสนอแนะมาตรการแก้ไขในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาสังคม และพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเยาวชน งานเศรษฐศาสตร์ในด้านการจรรโลงสถานการณ์ชุมชนและสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่ง นักเศรษฐศาสตร์จะต้องติดตามประเด็นข้อโต้แย้งหรือประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องไปถึงความเป็นอยู่ของครอบครัวและสามารถหยิบยกประเด็นที่เป็นปัญหาให้เข้าไปสู่การแก้ไขตามวิถีทางของกฎหมาย เช่น ปัญหาการใช้แรงงานเด็ก

2. บทบาทการพัฒนาระบบนิเวศน์วิทยา

บทบาทของนักเศรษฐศาสตร์ในการพัฒนาระบบนิเวศน์วิทยา หมายถึง การปฏิบัติงานในระบบการผลิตทางการเกษตรที่ครบวงจร คือ เริ่มตั้งแต่การวางแผนการผลิต การดำเนินการผลิตที่มีประสิทธิภาพ การแปรรูปและการดำเนินธุรกิจการตลาด การพัฒนาระบบนิเวศน์วิทยาของนักเศรษฐศาสตร์จะครอบคลุมถึงงานด้านอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมใกล้บ้าน (near home environment) โดยเฉพาะการสนับสนุนการพัฒนาสตรีในด้านอนุรักษ์แหล่งน้ำ และป่าไม้ การสนับสนุนงานโภชนาการชุมชนในด้านการวางแผนการผลิตอาหารในระดับครอบครัว โดยผสมผสานกับการบำรุงดิน การเลี้ยงสัตว์และการใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสมกับท้องถิ่น

นอกจากนี้ระบบนิเวศน์วิทยาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่นักเศรษฐศาสตร์มีบทบาทอย่างสำคัญยิ่ง คือ การส่งเสริมการสูชาภิบาล และการจัดที่อยู่อาศัยให้เหมาะสม และเกิดความผาสุกแก่ผู้อยู่อาศัย เช่น การแนะนำการกำจัดของเสีย การดูแลรักษาสาธารณสุขโรค การให้ครอบครัวมีน้ำสะอาดบริโภค การแนะนำในเรื่องการรักษาสุขภาพอนามัย การออกกำลังกายและการพักผ่อนตลอดจนถึงการหลีกเลี่ยงจากการอยู่อาศัยในบริเวณมลพิษจากสิ่งแวดล้อม เช่น โรงงานอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

3. บทบาทการค้นคว้าวิจัย

บทบาทนี้ หมายถึง การศึกษาวิจัยและค้นคว้าทดลองในสิ่งที่เป็นความจำเป็นในชีวิตของบุคคลและครอบครัว รวมตลอดถึงการค้นคว้าวิธีการที่เหมาะสมในอันที่จะสนองความ

ต้องการจำเป็นในชีวิตของบุคคลและครอบครัวด้วย บทบาทเป็นนักค้นคว้าวิจัยจะทำให้เห็นว่าการศึกษาคหกรรมศาสตร์มีความเกี่ยวพันในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างสูง การทดลองค้นคว้าและเสนอการค้นพบวิธีการทำงานเข้าสู่ระบบการผลิตด้านอุตสาหกรรม เช่น เครื่องแต่งกาย การแปรรูปอาหาร การหัตถกรรม ตลอดจนการคิดค้นรู้จักนำอุปกรณ์ทุนแรงเพื่อใช้ประกอบในการเพิ่มผลผลิตภาพจะยิ่งช่วยให้งานคหกรรมศาสตร์เข้าไปผูกพันกับระบบการผลิต และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจในเชิงการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีมากขึ้น

4. บทบาทการศึกษา

นักคหกรรมศาสตร์มีบทบาทเป็นผู้ให้การศึกษาแก่บุคคลให้สามารถดำรงชีพได้อย่างปกติสุข โดยให้บุคคลรู้จักปรับปรุงบริการพื้นฐานในครอบครัวได้อย่างเหมาะสมตามอัตภาพ บทบาทการให้การศึกษา นักคหกรรมศาสตร์สามารถทำหน้าที่ครู พัฒนาการ เคนกิจเกษตร โภชนากร และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมเผยแพร่ทางคหกรรมศาสตร์

กฤษณิษฐ์ (2553) ได้แบ่งคหกรรมศาสตร์ออกเป็น 4 มิติดังนี้

1. มิติวิชาการ เป็นสาขาที่ให้ความรู้แก่ผู้เรียน การทำวิจัย การสร้างองค์ความรู้ใหม่ และวิธีการคิดเพื่อวิชาชีพและสังคม
2. มิติการดำเนินชีวิตประจำวัน เป็นมิติเกี่ยวกับครัวเรือน ครอบครัวและชุมชนที่จะต้องพัฒนาศักยภาพของมนุษย์และความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์
3. มิติหลักสูตร เป็นมิติที่จัดการศึกษาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบและพัฒนาความสามารถของตนเพื่อใช้ชีวิตด้วยการตัดสินใจและการปฏิบัติอย่างมืออาชีพหรือเป็นการเตรียมเพื่อชีวิต
4. มิติสังคม เป็นส่วนที่มีอิทธิพลและการพัฒนานโยบายที่ช่วยสนับสนุนบุคคล ครอบครัวและชุมชนให้ความสามารถที่บรรลุสำเร็จ และมีสภาพชีวิตที่ดี ช่วยให้เกิดอนาคตที่ดีอย่างยั่งยืน

สรุปว่า บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จึงเป็นหน้าที่ การปฏิบัติของนักวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ในการประยุกต์ความรู้ในศาสตร์ต่างๆที่ได้เรียนมา มาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

2.5 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องข้างต้นผู้ศึกษาได้นำมาบูรณาการเพื่อกำหนดปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอโรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2.5.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

การรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอโรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร อาจมีอิทธิพลมาจากปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาวิชา

2.5.1.1 เพศ เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอโรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

ศรันยา (2545) เพศเป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งในทางชีววิทยาและทางสังคม นักวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่าสาเหตุที่ผู้หญิงแตกต่างจากผู้ชายนั้นเป็นลักษณะที่ต่างกันทางชีววิทยา จากการวิจัยทางจิตวิทยาแสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันทางด้านความคิด ค่านิยม และทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมความต้องการ ตลอดจนการตัดสินใจยอมรับ สิ่งต่างๆ ทั้งนี้เพราะเงื่อนไขทางสังคมและวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อการกำหนดบทบาทของบุคคลทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน เพศหญิงมักเป็นเพศที่อ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์อ่อนแออ่อนตาม และเป็นแม่บ้าน ความแตกต่างทางเพศนี้ยังส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมทางการสื่อสารอีกด้วย ดังนั้น เพศหญิงนั้นจะมีแนวโน้มและความต้องการที่จะรับและส่งมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีที่เกิดขึ้นจากการรับข่าวสารนั้นด้วย

จิตต์ภิญญา (2551) เพศเป็นตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบซึ่งแสดงถึงลักษณะภูมิหลังของนักศึกษาที่สามารถวัดได้โดยไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลาและเป็นตัวแปรที่มีผู้สนใจนำไปใช้ในการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้

เปรมวดี (2552) เพศเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยนักศึกษาจะตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความเหมาะสม

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้กล่าวว่า เพศ หมายถึง รูปที่แสดงให้รู้ว่าเป็นหญิงหรือชาย

สรุปว่า เพศที่ต่างกันอาจมีผลทำให้เกิดการรับรู้ ความสนใจ ความคิด เจตคติ และการปฏิบัติที่ต่างกัน

2.5.1.2 ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ระดับชั้นที่สูงขึ้นอาจจะทำให้นักศึกษามีความรู้ ประสบการณ์ที่เพิ่มขึ้นสูง ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

Newcomb (1962 อ้างถึงใน ไสโรณา 2549) กล่าวว่า ปทัสถานของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกของสถาบันการศึกษาอาจเปลี่ยนไปตามชั้นปีการศึกษา และอาจมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

กรประภา (2553) ได้ศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นจะทำให้ นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นและอาจส่งผลต่อเจตคติ ค่านิยม และการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยและประสบการณ์ที่ได้รับ

อัศวพล (2556) ระดับชั้นปีการศึกษา เป็นปัจจัยหนึ่งที่อาจส่งผลต่อทัศนคติ ในการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด เพราะระดับชั้นปีและระยะเวลาการศึกษาที่เพิ่มขึ้น อาจจะทำให้นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปตามวัยและประสบการณ์ที่ได้รับ

สรุปว่า ระดับชั้นที่สูงขึ้นจะทำให้ นักศึกษามีความรู้และประสบการณ์ เพิ่มขึ้น และอาจส่งผลต่อเจตคติ ค่านิยม และการตัดสินใจที่เปลี่ยนแปลงไปตามวัยและ ประสบการณ์ที่ได้รับ

2.5.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้ความสามารถทางการ เรียนของนักศึกษา ซึ่งพิจารณาจากผลการเรียนหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการประเมินของ ครูผู้สอน ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

กูด และคนอื่นๆ (1973 อ้างถึง อุดมลักษณ์ 2547) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ใน วิชาต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากผลการทดสอบของครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอน หรือ ทั้งสองอย่างรวมกัน

ศรินทิพย์ (2546) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับหลังจากการเรียนรู้นั้นๆ แล้ว ซึ่งจะทราบว่ามีปริมาณมากน้อย เพียงใด โดยพิจารณาได้จากคะแนนผลสอบ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือจากการ สังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่นๆ ประกอบ

สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ และทักษะด้านวิชาการของแต่ละบุคคลที่ประเมินได้จากแบบทดสอบหรือการ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้สามารถแยกกลุ่มของนักเรียนออกเป็นระดับต่างๆ เช่น สูง กลาง

และต่ำ นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังเป็นสิ่งที่พยากรณ์โอกาสทางการศึกษาและเจตคติของนักศึกษาได้อีกด้วย

2.5.1.4 สาขาวิชาที่ศึกษา เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญ ในด้านใด เพราะได้รับความรู้และการศึกษาด้านนั้นจนเกิดความเข้าใจ ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

จิตต์ภิญา (2551) กล่าวว่า สาขาวิชาที่ศึกษาเป็นการแบ่งกลุ่มโดยอาศัยเกณฑ์พิจารณาจากหลักสูตรของแต่ละคณะ ดังนั้น ในแต่ละกลุ่มสาขาจึงมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนในด้านหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย รายวิชา เนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน และส่งผลให้กระบวนการหล่อหลอมนิสิต นักศึกษาของแต่ละกลุ่มสาขาวิชา มีความแตกต่างกัน

นันทวิทย์ (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตชวติเวช พบว่า นักศึกษาสาขาอาหารและโภชนาการ มีเจตคติทางบวกต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เนื่องจากมีความชัดเจนในเรื่องของสาขาวิชา สายงานอาชีพ และแหล่งรายได้ที่ดีมีการรองรับของงานที่หลากหลาย ส่งผลให้นักศึกษามีความชัดเจนถึงเป้าหมายในชีวิตภายหลังจากจบการศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความตั้งใจ ความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่างๆ ในการเรียนเกิดความคิด ความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพ และมีแนวโน้มที่จะประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับอาหารและโภชนาการ

สรุปว่า สาขาวิชาที่ศึกษาเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความรู้ความสามารถของบุคคลที่ศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ นักศึกษาที่เลือกเรียนในสาขาวิชาที่ต่างกันอาจมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ไม่เท่ากัน ซึ่งอาจส่งผลต่อการมีเจตคติ ค่านิยม และการตัดสินใจในการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน

2.5.2 ปัจจัยสนับสนุน

การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อาจเกิดจากปัจจัยสนับสนุนที่เกี่ยวข้องของหลายประการ ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา

2.5.2.1 ความรู้ ประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คือ ความรู้ ประสบการณ์ของนักศึกษาที่สั่งสมมาจากการเรียนรู้ หรือการฝึกฝนจนเกิดความเข้าใจ ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

Brown และ Paolucci (1978 อ้างถึงใน นนทลี และอมรรัตน์ 2551) กล่าวว่า คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์เชิงปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เป็นจริง กล่าวคือ เป็นศาสตร์ที่สามารถนำ ความรู้ ความคิดที่เป็นเหตุผลมาใช้ปฏิบัติได้จริง ซึ่ง อริสโตเติล (Aristotle) กล่าวไว้ว่า เป็น ความคิดที่เป็นเหตุผลที่เป็นจริงที่ปฏิบัติได้ เกี่ยวข้องกับการกระทำ โดยศาสตร์เชิงปฏิบัติตาม สถานการณ์ที่เป็นจริง จะสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ ปัญหาที่เป็นจริง ซึ่งเป็นคำถามี่ช่วยให้คิดว่าจะต้อง ทำอะไร แล้วค้นหาคำตอบว่าควรทำอะไร ทำอะไรได้บ้างและมีอะไรอีกบ้างที่จะต้องทำ ไม่ใช่เพียง แค่คำถามว่าจะทำอะไร จึงแตกต่างจากปัญหาตามทฤษฎีที่เป็นเรื่องของสถานการณ์สภาวะ แวดล้อมเรื่องต่างๆ ไป ในการแก้ปัญหาต่างๆ ปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าเหตุเป็นอย่างไร ผลก็ต้องเป็นไป ตามทฤษฎีที่ค้นพบไม่มีทางเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น แต่ปัญหาที่เป็นจริงจะเป็นสถานการณ์ที่มี สภาวะแวดล้อมเฉพาะ ปัญหาของสถานการณ์หนึ่งไม่อาจนำไปใช้กับสถานการณ์อื่นได้เนื่องจาก สภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกัน สิ่งที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เป็นจริง คือการใช้เหตุผลที่ปฏิบัติ ได้จริง โดยใช้การสะท้อนของความคิดที่ปฏิบัติได้จริง ซึ่งมีโครงสร้างของเหตุผลที่ซับซ้อน เพราะ มิใช่เป็นเพียงเหตุผลในการตัดสินใจทำอะไรเท่านั้น แต่เป็นเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้อง และ สิ่งนั้นสมควรกระทำ โดยเหตุผลเหล่านั้นขึ้นอยู่กับ เป้าหมายของแนวคิดที่ปรารถนา ตลอดจนการ แปลความหมายของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสภาวะแวดล้อมนั้นๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ด้วยข้อมูลต่างๆ ถึงความเป็นไปได้ของวิธีการ และกลยุทธ์ จากนั้นจึงพิจารณาจัดลำดับการกระทำก่อนหลัง แล้วจึง ตัดสินใจกระทำ

คหกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์เชิงปฏิบัติตามสถานการณ์ที่เป็นจริง เนื่องจากองค์ ความรู้ของคหกรรมศาสตร์ และ รูปแบบของการค้นคว้าเป็นลักษณะวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์ ระหว่างทฤษฎี กับการปฏิบัติที่จะนำมาใช้แก้ปัญหา คหกรรมศาสตร์ใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูล ทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัยมาใช้ในการแก้ปัญหา และปรับปรุงชีวิตครอบครัวซึ่งเป็นสิ่งที่มีคุณค่า เพราะการปรับปรุงชีวิตในบ้านเป็นรากฐานของความเชื่อที่จะชี้นำครอบครัวเนื่องด้วยครอบครัว เป็นสถาบันหนึ่งของสังคม มีส่วนช่วยในการกำหนดขอบเขต และสนับสนุนสังคม และจากผลการ ปฏิบัติอุตสาหกรรม และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ส่งผลทำให้เกิดความเสื่อมโทรมทาง ศีลธรรม และวัฒนธรรม สภาวะแวดล้อมที่เลวร้ายทำให้ครอบครัวเกิดความท้อแท้และแตกแยก ครอบครัวในฐานะที่มีพลังในการควบคุมจะช่วยสังคมได้โดยการสร้างชีวิตในบ้านให้บุคคลมีความ เป็นอยู่ที่ดี และมีจริยธรรม โดยการให้ความเอาใจใส่สมาชิกในครอบครัวให้บุคคลเหล่านั้นเป็นคน ที่มีประสิทธิภาพในสังคม นำไปสู่ชีวิตที่ดีกว่า ดังนั้นพันธกิจ และเป้าหมายของคหกรรมศาสตร์จึง

ให้ความสนใจเกี่ยวกับสังคม หรือความต้องการของสังคม โดยการนำความรู้ที่เหมาะสมไปใช้แก้ปัญหาต่างๆ

สรุปว่า ความรู้ คือ ความสามารถทางสติปัญญาของแต่ละบุคคล ซึ่งแตกต่างกัน อาจเกิดจากความจำ ความคิด การวิเคราะห์ ประสบการณ์ หรือเกิดจากพรสวรรค์

2.5.2.2 เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คือ ความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม ซึ่งอาจส่งผลต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาได้

1. ความหมายของเจตคติ

เจตคติ คือ สิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาตามความคิด ความรู้สึกที่เกิดจากประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งคำว่า เจตคติ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Attitude มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Aptus แปลว่า ไน้มเอียง เหมาะสม โดยมีผู้ใช้คำอื่นในความหมายเดียวกัน เช่น ทศนคติ หรือเจตคติ (ธีรวิมล, 2549) ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้นิยามหรือคำจำกัดความของคำว่าเจตคติ ดังนี้

แอลพอร์ต (Allport, 1935) ให้คำจำกัดความว่า เจตคติ หมายถึง สภาพความพร้อมของสมองและประสาท ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการตอบสนองทั้งทางตรงและโดยอทธิพลของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ และสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกัน

จากความหมายของเจตคติข้างต้น ผู้ให้ความหมายส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันจึงอาจสรุปได้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรม ความรู้สึก หรือความคิดเห็นภายในจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าต่างๆ ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งต่างๆ อาจเป็นความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง

2. ลักษณะของเจตคติ

เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางบวกและทางลบ โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ พบว่ามีผู้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติ ดังนี้

ชอร์ และ ไรท์ (1967 อ้างถึงใน ล้วน และ อังคณา 2543) ได้รวบรวมลักษณะทั่วไปหรือมิติของเจตคติจากแนวความคิดของนักจิตวิทยาหลายท่าน ซึ่งส่วนใหญ่มองเจตคติว่ามีลักษณะ ดังนี้

ก. เจตคติขึ้นอยู่กับการประเมินมโนภาพของเจตคติ แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมแรงจูงใจเจตคติเป็นเพียงความรู้สึกโน้มน้าวเพียงจากการประเมิน ยังไม่ใช่พฤติกรรมตัวเจตคติเองไม่ใช่แรงจูงใจแต่เป็นตัวการทำให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม

ข. เจตคติเปลี่ยนแปลงความตามแนวของทิศทางตั้งแต่บวกจนถึงลบ นั่นคือ เป็นการแสดงความรู้สึกว่าเป็นทางบวกมากหรือน้อย ไปทางลบมากหรือน้อย ความเข้มข้นศูนย์ก็คือไม่รู้สึกนั่นเอง หรือเป็นกลางระหว่างบวกกับลบ

ค. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่ามีมาเองแต่กำเนิด โดยเกิดจากการเรียนรู้สิ่งที่ปฏิสัมพันธ์รอบตัวเรา ซึ่งเป็นเป้าเจตคติทั้งหลาย ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติทางดีถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นไม่มีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติไม่ดี สิ่งใดที่ไม่เคยรู้ ไม่เคยเรียนรู้เลย จะไม่เกิดเจตคติ เพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้น การเรียนรู้เป้าเจตคติผ่านตัวจริงหรือผ่านสื่อทั้งหลายที่มีต่อเป้าเจตคิตัวจริงสามารถเกิดเจตคติขึ้นได้

ง. เจตคติขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติหรือกลุ่มสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง สิ่งเร้าทั้งหลายอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถาบัน มโนภาพ อุดมการณ์ อาชีพ หรือสิ่งอื่น ๆ ก็ได้ เจตคติจะมีลักษณะอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติที่ได้สัมผัสเรียนรู้มามากน้อยแตกต่างกันเป็นสำคัญ เป้าเจตคติที่มีลักษณะเป็นกลุ่มใกล้เคียงกันจะมีเจตคติแตกต่างจากเป้าเจตคติที่มีลักษณะของกลุ่มแตกต่างกัน

จ. เจตคติมีค่าสหสัมพันธ์ภายในเปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่ม นั่นคือ กลุ่มที่มีลักษณะเดียวกัน เจตคติจะมีความสัมพันธ์กันสูง กลุ่มที่มีลักษณะแตกต่างกันจะมีลักษณะความสัมพันธ์กันต่ำ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีเจตคติดีต่อสิ่งเดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์กันด้วย

ฉ. เจตคติมีลักษณะมั่นคงและทนทานเปลี่ยนแปลงยาก นั่นคือ ถ้าเป็นเจตคติจริง ๆ แล้วการเปลี่ยนแปลงจะช้าและทำได้ยาก

ธีรวุฒิ (2549) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกที่ขบับบอกลักษณะทางจิตใจ อารมณ์ของบุคคล ซึ่งอาจเป็นลักษณะที่ไม่แสดงออกมาภายนอกให้บุคคลอื่นเห็นหรือเข้าใจก็ได้ โดยมีลักษณะทั่วไป 5 ประการ ดังนี้

ก. เจตคติเป็นเรื่องของอารมณ์ (Feeling) อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามเงื่อนไข หรือสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลจะมีการกระทำที่เสแสร้ง โดยแสดงออกไม่ให้เห็นตรงกับความรู้สึกของตนเมื่อเขาารู้ตัวหรือรู้ว่ามีคนสังเกต

ข. เจตคติเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Typical) ความรู้สึกของบุคคล อาจเหมือนกันแต่รูปแบบการแสดงออกแตกต่างกันออกไปหรืออาจมีการแสดงออกที่เหมือนกันแต่ ความรู้สึกต่างกัน

ค. เจตคติมีทิศทาง (Direction) การแสดงออกของความรู้สึก สามารถแสดงออกได้ 2 ทิศทาง เช่น ทิศทางบวกเป็นทิศทางที่สังคมปรารถนา และทิศทางลบเป็น ทิศทางที่สังคมไม่ปรารถนา ได้แก่ ซื่อสัตย์-คดโกง รัก-เกลียด ชอบ-ไม่ชอบ ชยัน-ชี้เกียรติ เป็นต้น

ง. เจตคติมีความเข้ม (Intensity) ความรู้สึกของบุคคลอาจ เหมือนกันในสถานการณ์เดียวกันแต่อาจแตกต่างกันในเรื่องความเข้มที่บุคคลรู้สึกมากน้อยต่างกัน เช่น รักมาก รักน้อย ชยันมาก ชยันน้อย เป็นต้น

จ. เจตคติต้องมีเป้า (Target) ความรู้สึกจะเกิดขึ้นลอยๆ ไม่ได้ เช่น รักพ่อแม่ ชยันเข้าชั้นเรียน ชี้เกียรติทำการบ้าน เป็นต้น

จากการศึกษาลักษณะของเจตคติ อาจสรุปได้ว่า เจตคติเป็นเรื่องของ อารมณ์ความรู้สึกความคิดเห็นหรือพฤติกรรมที่บุคคลมีต่อบุคคลหรือสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งมีผลมา จากประสบการณ์สิ่งเร้า สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เจตคติมีความสลับซับซ้อน สามารถเปลี่ยนแปลงได้แต่ ทำได้ยาก เจตคติมีทิศทางทั้งทางบวกและทางลบ และสามารถที่จะถ่ายทอดไปยังบุคคลอื่นได้

3. องค์ประกอบของเจตคติ

เจตคติเป็นสิ่งที่มียุทธิต่อพฤติกรรมของมนุษย์ โดยเกี่ยวข้องกับ ความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งการศึกษาองค์ประกอบของเจตคติ พบว่า มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้หลายท่าน ดังนี้

ฮาร์วี (1971 อ้างถึงใน สุรเชษฐ์ 2550) กล่าวว่าเจตคติประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ส่วน คือ

ก. ส่วนของการรับรู้เชิงแนวคิด (Cognitive Component) เป็น ส่วนของความรู้ (Knowledge) การรับรู้ (Perception) และความเชื่อ (Belief) ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้า เป็นตัวกำหนดทิศทาง เจตคติของบุคคลว่าจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีความรู้ ความคิด ต่อสิ่ง เร้าทางบวก ก็จะมีเจตคติทางบวก แต่ถ้าบุคคลมีความรู้ ความคิด ต่อสิ่งเร้าทางลบก็จะมีเจตคติ ทางลบ

ข. ส่วนของอารมณ์ (Affective Component) อารมณ์หรือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าจะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคล ถ้าบุคคลอารมณ์ดีก็จะมีเจตคติทางบวก แต่ถ้าบุคคลอารมณ์ไม่ดีจะมีเจตคติทางลบ

ค. ส่วนของพฤติกรรม (Behavioral Component) พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งเร้าอย่างใดอย่างหนึ่งจะเป็นสิ่งที่บอกลักษณะและทิศทางของเจตคติของบุคคล ถ้าบุคคลแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งเร้าชัดเจนแน่นอน เจตคติก็น่าจะมีลักษณะชัดเจนแน่นอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553) ได้ให้แนวทางที่พึงปฏิบัติสำหรับวิชาจิตวิทยาพฤติกรรมศาสตร์ ไว้ดังนี้ เป็นผู้ที่มีศรัทธาและเจตคติที่ดีต่อวิชาจิตวิทยาของตนเอง เป็นผู้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ตามแต่ละงานอาชีพ และปฏิบัติตนตามหน้าที่นั้นๆ ด้วยคุณธรรม แนะนำความรู้ทางจิตวิทยาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมอยู่เสมอ เป็นผู้หมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัยต่อเหตุการณ์ตลอดเวลา มีคุณธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความอดทน

สรุปว่า เจตคติเกิดขึ้นจาก ความคิด ความรู้สึกของบุคคล รวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมา อาจมาจาก การอบรมเลี้ยงดู การปลูกฝังของครอบครัว และสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ ซึ่งเจตคตินี้ทั้งทางบวกและทางลบ

2.5.2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมจิตวิทยาของนักศึกษา การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาเป็นนโยบายใหม่ของมหาวิทยาลัย ที่ต้องการให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ของทางสถาบัน/มหาวิทยาลัย โดยแจ้งเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร (ทราเนสคริปต์กิจกรรม) เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในตัวของนิสิต นักศึกษา ใ้รู้จักมีจิตสาธารณะ รู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม ตลอดจนการพัฒนาทักษะทางวิชาการและจิตวิทยาของตนเอง

งานกิจการนักศึกษา ฝ่ายแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้กล่าวว่าการนิสิตเป็นกระบวนการทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตได้รู้จักกัน ปรีกษาหารือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมกันทำกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง นิสิตเอง และสังคม ประสพการณ์ต่างๆ ที่นิสิตได้รับจากการทำกิจกรรมนั้นเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตเป็นอย่างมาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไม่ต้องการเพียงแต่คนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียว แต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการ จิตวิทยา และทักษะชีวิต จึงจะถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ซึ่งมีผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตทำให้นิสิตได้รับรู้ถึงคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์มากมาย

ฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น ได้แจ้งในประกาศ เรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาและออกใบรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ว่า การร่วมกิจกรรมนักศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการเสริมสร้างมวลประสพการณ์และองค์ความรู้ให้แก่นักศึกษา ส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักบทบาทหน้าที่ของตน

ฐานะเป็นสมาชิกของสังคม รู้จักการเสียสละเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่นและส่วนร่วม มีทักษะชีวิต ความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในสถาบัน และเพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมและประชาชาติ ทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป

และปัจจุบันมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้เริ่มใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ทวานศตริปต์กิจกรรม) ให้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ปีการศึกษา 2557 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2558 ในข้อที่ 17(2) กำหนดไว้ว่า “การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนครบทุกรายวิชาในทุกหมวดวิชา และมีผลการเรียนผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด” ในกรณีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนวิชา ใครงาน หรือวิชาที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีลักษณะเป็นการศึกษาค้นคว้าหรือทดลอง มีการประยุกต์ใช้วิชาที่ประกอบการทำรายงานในลักษณะภาคินิพนธ์ตามคู่มือมหาวิทยาลัย กำหนด เมื่อผ่านการประเมินผลการเรียนแล้วนักศึกษาต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์จำนวนห้าเล่ม พร้อมแผ่นบันทึกข้อมูลต่อสาขาวิชา จึงจะสำเร็จการศึกษา”

เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จึงกำหนดให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป ต้องเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตลอดระยะเวลาการศึกษาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 - 5 ปี นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า 60 กิจกรรม และมีจำนวนชั่วโมงกิจกรรมรวม ไม่น้อยกว่า 200 ชั่วโมง ตลอดหลักสูตรการศึกษา โดยต้องเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง
2. นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรเทียบโอน 2 – 3 ปี ภาคปกติ นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมจำนวนไม่น้อยกว่า 30 กิจกรรม และมีจำนวนชั่วโมงกิจกรรมรวม ไม่น้อยกว่า 100 ชั่วโมง ตลอดหลักสูตรการศึกษาโดยต้องเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละปีการศึกษาไม่น้อยกว่า 50 ชั่วโมง
3. นักศึกษาระดับปริญญาตรีหลักสูตรเทียบโอน 2 - 3 ปี ภาคสมทบ หรือนอกศูนย์ที่ตั้ง นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า 10 กิจกรรม และมีจำนวน ชั่วโมงกิจกรรมรวมไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ตลอดหลักสูตรการศึกษา

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยได้กำหนดแนวทางสำหรับการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประเภทกิจกรรมเสริมหลักสูตร ที่นักศึกษาเข้าร่วมประกอบด้วย

1.1 กิจกรรมมหาวิทยาลัย หมายถึง กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมและต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบ และมีจำนวนชั่วโมงกิจกรรมตามที่กำหนด

1.2 กิจกรรมพัฒนานักศึกษาสู่การเป็นบัณฑิตพึงประสงค์ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีคุณลักษณะบัณฑิตพึงประสงค์ (Idea Graduates) อันได้แก่ มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ มีทักษะในการประกอบอาชีพรู้จักใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีทักษะในการสื่อสาร มีวุฒิภาวะทางสังคม และมีทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยนักศึกษาจำเป็นต้องเข้าร่วม แต่นักศึกษาสามารถเลือกกิจกรรมที่เข้าร่วมได้ โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดกิจกรรมไว้ 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1.1.1 กิจกรรมวิชาการและวิชาชีพ

1.1.2 กิจกรรมกีฬาและและนันทนาการ

1.1.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ หรือรักษาสีงแวดล้อม

1.1.4 กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม

1.1.5 กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

1.3 กิจกรรมเลือกเสรี หมายถึง กิจกรรมที่นักศึกษาสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างอิสระจากแหล่งกิจกรรมภายใน และภายนอกมหาวิทยาลัย โดยต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบตามที่กำหนด

2. การกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามข้อ 1.1 และ 1.2 ให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามข้อ 1.3 ให้นักศึกษาเลือกเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานต่างๆ ได้ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ทั้งนี้กิจกรรมดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากมหาวิทยาลัย จึงจะถือได้ว่าเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4. นักศึกษาที่ได้รับใบรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม (Student Activity Transcript) จะต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ครบตามโครงสร้างที่มหาวิทยาลัยกำหนด

5. ให้กองพัฒนานักศึกษา หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่รับผิดชอบ เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำคู่มือกิจกรรม นักศึกษา ใบรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม (Student Activity Transcript) และแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

6. ให้หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดโครงการ/กิจกรรม เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดทำเอกสารลงทะเบียน และเก็บข้อมูลผู้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อเป็น หลักฐานเสนอต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งจัดทำคู่มือ หรือเกียรติบัตรให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

7. ให้อธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมาย คณบดีหรือรอง คณบดีที่ได้รับมอบหมาย อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมนักศึกษา บุคลากรฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา/กองพัฒนานักศึกษา หรือบุคลากร หรือผู้นำนักศึกษาที่ได้รับ มอบหมายให้ควบคุมการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นผู้รับรองการเข้าร่วมกิจกรรมแก่นักศึกษาทุกครั้งที่ นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมภายนอก

กรณีการรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง ให้ประเมินจากพฤติกรรม ตามวัตถุประสงค์การเข้าร่วมกิจกรรมภายใต้กรอบแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในแต่ละกิจกรรม รวมทั้ง การพิจารณาถึงจำนวนเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการ การทำงานเป็นทีม การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ และความเสียสละต่อส่วนรวม

8. ให้คณบดี หรือรองคณบดีที่ได้รับมอบหมายจากคณบดี หรือ ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษาหรือหัวหน้างาน หรือผู้ได้รับมอบหมายจากรองอธิการบดี ที่ รับผิดชอบเป็นผู้ลงนามรับรองในเอกสารการลงทะเบียน และหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมเสนอ ต่อมหาวิทยาลัย

9. นักศึกษายื่นคำร้องขอรับรองการเข้าร่วมกิจกรรม (Student Activity Transcript) พร้อมหลักฐานยืนยันการผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมต่อกองพัฒนานักศึกษา ภายใน เดือนเมษายน โดยอธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในใบรับรองการ เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อนำไปประกอบในการยื่นใบคำร้องขอจบการศึกษา

10. กรณีอื่นใดที่ไม่ได้ระบุไว้ในประกาศฉบับนี้ ตลอดจนการแก้ไขหรือ ปรับปรุง หรือยกเลิกประกาศฉบับนี้ให้เป็นอำนาจของอธิการบดี หรือรองอธิการบดีที่ได้รับ มอบหมาย

สรุปว่า การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา ฝึกประสบการณ์ชีวิต ให้กับนักศึกษาโดยตรง ให้ได้รู้จักถึงศิลปวัฒนธรรม คุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์

ต่อเพื่อร่วมคณะ/สถาบัน และการร่วมกิจกรรมสามารถพัฒนาทักษะทางวิชาการและวิชาชีพของนักศึกษาได้อีกทางหนึ่งด้วย

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รพีพรรณ (2541) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์โดยรวม ด้านครู ด้านวิชาที่เรียน ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน และด้านเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น เจตคติด้านการเห็นคุณค่าของการศึกษาอยู่ในระดับดี ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งอยู่ในวัยเดียวกัน ระดับความคิด ความสนใจจึงไม่แตกต่างกันมากนักและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งเนื้อหาวิชาใกล้เคียงกัน ระบบการเรียนการสอนและการวัดผลแบบเดียวกัน แม้จะมีความแตกต่างกันในรายละเอียด แต่โดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระบบเดียวกัน สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาคคล้ายคลึงกัน จึงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

ธิดารัตน์ (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ พบว่า นักศึกษาที่ระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีเจตคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์แตกต่างกัน ทั้งในด้านความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม

ชวนชม (2543) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทสตรีในโครงการพัฒนาตำบลของอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความแตกต่างในเรื่องไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ นอกนั้น สมาชิก อบต. ทั้งเพศชาย และหญิง สามารถแสดงบทบาทที่มีความสำคัญและได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกัน ในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาตำบลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการที่เกี่ยวกับผู้หญิงและเด็ก และโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิก อบต.ชาย ได้ให้การยอมรับและการสนับสนุนต่อผลงานของ อบต.หญิงมากขึ้น ไม่พบความแตกต่างในระดับของความสามารถระหว่าง อบต.เพศชาย และหญิง

นันทวิทย์ (2548) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลเจตคติต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร เห็นว่า นักศึกษาหญิงมีเจตคติทางลบต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เพราะนักศึกษาหญิง เมื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ได้ ก็คิดว่าตนเองนั้น ต้องเรียนได้อยู่แล้ว ละเลยการเรียนเพราะคิดว่าสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นสาขาวิชาที่ผู้หญิงทุกคนสามารถทำได้โดยธรรมชาติอยู่แล้วโดยไม่ต้องศึกษาเรียนรู้ ทำให้ขาดความสนใจ เอาใจใส่และขาดความตั้งใจ ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ โดยใช้เวลาเรียนเน้นที่กิจกรรมมากจนเกินไปหรือใช้เวลาอยู่กับเพื่อนชาย ละเลยที่จะทบทวนบทเรียนและอาจมีการวางแผนและแก้ไขปัญหาเรื่องเรียนอย่างผิดพลาด ส่งผลให้ไม่มีความสุขทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย ไม่เห็นว่าตนเองมีคุณค่าและไม่มีจุดหมายในชีวิต

โสธรรมา (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิตสาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม จากการเปรียบเทียบของบัณฑิตที่คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้านไม่ต่างแตกต่างกัน และ ระดับการศึกษา จากการเปรียบเทียบของบัณฑิตที่มีระดับการศึกษาต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

พัชรินทร์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความฉลาดทางจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ (พื้นที่พระนครใต้) พบว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาต่างกันมีเจตคติต่ออาชีพอิสระแตกต่างกัน เพราะนักศึกษาเข้าใจว่าเมื่อจบการศึกษาจะนำความรู้ ทักษะ ที่เรียนมาไปประกอบอาชีพตามที่ตนเองมีความสนใจและตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา จึงทำให้เจตคติต่ออาชีพอิสระแตกต่าง

กรประภา (2553) ได้ศึกษาเรื่อง เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความรู้สึกอยู่ในระดับ ปานกลาง แต่หากพิจารณาเจตคติเป็นรายข้อ จะมี 4 ข้อ ที่คะแนนอยู่ในระดับน้อย คือ ข้อที่กล่าวว่ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เกี่ยวข้องกับงานในบ้านเพียง

อย่างเดียว วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เหมาะสำหรับสตรี มีโอกาสเลือกสาขาใหม่ จะไม่เลือกเรียนสาขานี้อีกและในการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของผู้เรียนขอเพียงแค่สอบผ่าน ซึ่งเป็นข้อความในเชิงลบ นักศึกษาใหญ่จึงไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว ทั้งนี้อาจเนื่องจากการยอมรับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ยังไม่เป็นที่แพร่หลายกว้างขวางเช่นเดียวกับวิชาชีพอื่นๆ รวมถึงงานด้านคหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่จะจำกัดแคบในครอบครัว ไม่ขยายความสำคัญไปสู่สังคม ชุมชน ทำให้สังคมไม่ทราบบทบาทหน้าที่และขอบข่ายของงานด้าน คหกรรมศาสตร์และที่สำคัญยังขาดการประชาสัมพันธ์งานด้านนี้ให้สังคมได้รับรู้ถึงประโยชน์ คุณค่าของการนำความรู้ด้านคหกรรมศาสตร์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ระดับครัวเรือนถึงการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของจิตต์นันท์ (2547) ได้กล่าวถึงปัญหาของการไม่ยอมรับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ไว้ว่า เกิดจากภาพลักษณ์และเจตคติของสังคม ที่เกิดจากความเข้าใจว่างานคหกรรมศาสตร์เป็นเรื่องของงานบ้าน การเรือนที่เป็นเรื่องใกล้ตัวที่อยู่ในชีวิตประจำวันไม่จำเป็นต้องศึกษาเล่าเรียนก็ได้และมองเห็นว่าเป็นงานที่สามารถเรียนรู้ได้จากการถ่ายทอดในครอบครัวเป็นเพียงงานบ้านที่ไม่มีความสำคัญไม่ใช่วิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพที่มีรายได้ ทำให้บุคคลทั่วไปมองไม่เห็นถึงความสำคัญของวิชาชีพ

วิภูญา และวิภาพร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของวิชาชีพห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติงานตามบทบาทพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ($r = 141$) อภิปรายได้ว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมมีสติปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่างๆอย่างมีเหตุผล และประสบการณ์การได้รับความรู้/การอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด อภิปรายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การได้รับความรู้/การอบรมมีระยะเวลาเพียง 1 วัน เฉลี่ย 1.6 วัน/คน/ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยมาก หัวข้อการอบรมไม่ครอบคลุมตามบทบาท ขาดความชัดเจนในการถ่ายทอดความรู้และขาดการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานภายหลังการได้รับความรู้/การอบรม

ชัยยงค์ และ คณะ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ (จอมทอง) การจัดกิจกรรมต่างๆ

ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ภาคพายัพ เชียงใหม่ (จอมทอง) กล่าวว่า ถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา และสอนทักษะ การใช้ชีวิตที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต การรู้จักใช้ชีวิตในสังคม หากนักศึกษาไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ เลย ถือเป็นเยาวชนที่ยังไม่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์

อภิรดี (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนิสิตภาคศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม อยู่ในระดับมากทุกหัวข้อ กล่าวคือ นิสิตต้องการเข้าร่วมกิจกรรมทำความดีเพื่อสังคม กิจกรรมเพื่อคนด้อยโอกาสทางสังคม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมจิตอาสา เป็นต้น จากข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนว่านิสิตมีความสนใจในกิจกรรมเพื่อส่วนรวม ต้องการช่วยเหลือสังคมหรือบุคคลอื่นๆ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจุบันกระแสสังคมให้ความสำคัญและรณรงค์ในเรื่องของการมีจิตอาสา จิตสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่ประเทศไทยประสบอุทกภัยในปีพ.ศ. 2554 บุคคลในแวดวงต่างๆ ได้ร่วมกันช่วยเหลือ พี่นฟูสิ่งแวดลอมที่ได้รับความเสียหาย อีกทั้งยังเป็นกำลังใจให้แก่กันและกันในการต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคให้ผ่านพ้นไป

อัศวพล (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะคิดต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสดของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พบว่า นักศึกษามีทักษะคิดต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ในด้านความคิดและความรู้สึกอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแนวโน้มการแสดงพฤติกรรมนั้นอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษามีการประดิษฐ์งานใบตอง ดอกไม้สด เครื่องสดอยู่เป็นประจำไม่ว่าจะเป็นการประดิษฐ์เพื่อประกอบอาชีพเสริม หรือการประดิษฐ์เพื่อใช้สอยในชีวิตประจำวันด้วยใจรัก แต่ในด้านความคิดและความรู้สึกอยู่ในระดับปานกลาง นั้นอาจเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งสอนแต่การปฏิบัติ ขาดการสอนทฤษฎีขาดการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้และแนวทางการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด รวมถึงอาจจะขาดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการพัฒนาทัศนคติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาวิชาและปัจจัยสนับสนุนได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา โดยมีวิธีการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือ และวิธีการ ดังนี้

- 3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

การศึกษานี้ ศึกษากการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 – 4 คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ซึ่งประกอบด้วย 6 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น จำนวน 1,554 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1-4 สาขาวิชา ทั้ง 6 สาขา สาขาวิชา ออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาอุตสาหกรรม การบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและ โภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น ของคณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้นคือ 318 คน ซึ่งได้จากการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกรณีทราบจำนวน ประชากรที่แน่นอน (Finite Population) ตามวิธีของทาโร ยามาเน (1973 อ้างถึงใน ยุทธ, 2545) โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มร้อยละ 5 ดังสูตร แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบสัดส่วนตามสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดให้ เท่ากับร้อยละ 5 หรือเท่ากับ 0.05 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นที่ระดับ 95%)

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,554}{1 + (1,554 \times 0.05^2)} \\ &= 318 \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ 318 คน จากการคำนวณประชากรทั้งหมด 1,554 คน จึงขอเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง 318 คน จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่ง ชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จากจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 - 4

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เข้าศึกษาในปี การศึกษา 2554 - 2557 โดยมีวิธีการดังนี้

3.1.2.1 นักศึกษาปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งประกอบด้วยสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการ บริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชา เทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

โดยมีจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา แสดงตามตาราง 1 สุ่มเลือกกลุ่ม ตัวอย่างจากทุกสาขาวิชา โดยใช้ระดับชั้นปีเป็นเกณฑ์ ด้วยการสุ่มแบบสัดส่วนตามสูตร สิทซ์ (2550)

$$\text{ขนาดตัวอย่างของแต่ละระดับชั้นปี} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างในชั้นเรียน} \times \text{ขนาดตัวอย่างที่ต้องการ}}{\text{จำนวนตัวอย่างทั้งหมด}}$$

3.1.2.2 ได้จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับชั้นปีตามสาขาวิชา ที่ศึกษา แสดงตามตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เข้ารับการศึกษานปีการศึกษา 2554 - 2557 จำนวนตามชั้นปีที่กำลังศึกษา

ระดับชั้น	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	47	10
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	177	35
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	47	10
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	58	12
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	66	14
	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	21	4

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ระดับชั้น	สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 2	สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	25	5
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	196	40
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	91	18
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	81	17
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	41	8
	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	28	6
ชั้นปีที่ 3	สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	23	4
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	144	30
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	52	11
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	49	10
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	45	9
	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	14	3
ชั้นปีที่ 4	สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	28	6
	สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	149	31
	สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	49	10
	สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	60	12
	สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	46	10
	สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	17	3
รวม		1,554	318

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือแบบสอบถาม และแบบทดสอบ ที่ผู้ศึกษาวิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยแบ่งเป็น 5 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา ในเรื่อง เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปรนัยมี 4 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 3 สอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

1. ด้านความคิด คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2. ด้านความรู้สึกรู้สึก คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 สอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 สอบถามการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา ลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

3.2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาเนื้อหาการสร้างเครื่องมือจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม

3.2.2.2 กำหนดขอบเขตและโครงสร้างของเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการศึกษา

3.2.2.3 สร้างแบบสอบถามโดยยึดแนวทาง ข้อ 1 – 2 โดยมี 2 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษา จำนวน 4 ข้อ และข้อมูลสนับสนุน จำนวน 65 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น

1. ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ
2. เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำนวน 15 ข้อ
3. การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา จำนวน 15 ข้อ
4. การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ

3.2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องให้สอดคล้องกับเนื้อหา ความเที่ยงตรงของเนื้อหา

3.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และข้อเสนอนั้นๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 30 คน เพราะประชากรมีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2.6 นำแบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไปจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3 เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินเครื่องมือที่ใช้ศึกษาวิจัยดังนี้

3.2.3.1 แบบสอบถามความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามแบบปรนัยมี 4 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกจำได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบจะได้ 0 คะแนน จำนวน 15 ข้อ โดยเกณฑ์การแปล

ความหมายของคะแนนเฉลี่ยความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ (เสวี, 2535 อ้างใน เปรมวดี, 2552) ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00 – 0.33	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้ในระดับต่ำ
ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.34 – 0.66	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้ในระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.67 – 1.00	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้ในระดับสูง

3.2.3.2 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความคิด ด้านความรู้สึกรู้ด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรม โดยกำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ซึ่งคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ด้านความคิด/ตัวเลือก	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบเพื่อแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านความคิดอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านความคิดอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านความคิดอยู่ในระดับมาก

ด้านความรู้สึก/ตัวเลือก	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบ เพื่อแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้าน ความรู้สึกอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้าน ความรู้สึกอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้าน ความรู้สึกอยู่ในระดับมาก

ด้านแนวโน้มที่จะแสดง	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
พฤติกรรม		
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบ เพื่อแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านแนวโน้ม ที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีเจตคติทางด้านแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

3.2.3.3 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ซึ่งคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมฯ/	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
ตัวเลือก		
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบเพื่อแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรมฯอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นักศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรมฯอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีการเข้าร่วมกิจกรรมฯอยู่ในระดับมาก

3.2.3.4 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดข้อคำถามเป็น 5 ระดับ ซึ่งคำถามมีทั้งทางบวกและทางลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมฯ/	คะแนนข้อความทางบวก	คะแนนข้อความทางลบ
ตัวเลือก		
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

เมื่อพิจารณาค่าคะแนนเฉลี่ยของคำตอบแล้ว จึงกำหนดเกณฑ์สำหรับเปรียบเทียบ เพื่อแปลความหมาย โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง นักศึกษามีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง นักศึกษามีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง นักศึกษามีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับมาก

3.2.4 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) และภาษาที่ใช้โดยการหาค่าดัชนี สอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence ; IOC) โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ (ทรงศักดิ์, 2551)

+ 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการนั้น

หรือไม่

- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน ในแต่ละข้อคำถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป มาปรับปรุงแก้ไข

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ผู้ศึกษาติดต่อขอหนังสือจากคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เสนอต่อคณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 30 คน

3.3.2 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ สาขาอุตสาหกรรมบริการอาหาร สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ คหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการเก็บข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 318 ชุด

3.3.3 ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ มกราคม – กุมภาพันธ์ 2558

3.3.4 นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 318 ชุด ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบและแบบสอบถามทุกข้อโดยใช้เกณฑ์ตามที่กำหนดไว้

3.4.2 วิเคราะห์ค่าทางสถิติพื้นฐานตามตัวแปรอิสระ ปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.3 วิเคราะห์ค่าทางสถิติพื้นฐานตามตัวแปรอิสระ ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.4 วิเคราะห์ค่าทางสถิติพื้นฐานตามตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.5 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กับตัวแปรอิสระ ปัจจัยบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา โดยการทดสอบความสัมพันธ์ (The χ^2 test for Independence) เพื่อทดสอบสมมติฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.4.6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กับแปรอิสระ ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

3.5.1 ค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P คือ ค่าร้อยละ

f คือ ค่าความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นค่าร้อยละ

n คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.5.2 ค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	\bar{x}	คือ	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	คือ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.5.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	คือ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	คือ	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	คือ	จำนวนความถี่ทั้งหมด

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1. การหาค่าความเที่ยงตรง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ ใช้สูตร (พวงรัตน์, 2531)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าความยากง่ายของคำถามแต่ละข้อ
	R	คือ	จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	N	คือ	จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

3. การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนทั้งฉบับ โดยใช้สูตรพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial Correlation)

$$r_{pbi} = \frac{\bar{x}_p - \bar{x}_q}{S_x} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ r_{pbi} คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล ซึ่งคือค่าอำนาจจำแนก

S_x คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทั้งฉบับ

\bar{x}_p คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในตัวแปรต่อเนื่องสำหรับกลุ่มที่ได้คะแนนรายข้อเป็น 0

\bar{x}_q คือ ค่าเฉลี่ยของคะแนนในตัวแปรต่อเนื่องสำหรับกลุ่มที่ได้คะแนนรายข้อเป็น 0

p คือ สัดส่วนของคนที่ได้คะแนนรายข้อเป็น 1

q คือ สัดส่วนของคนที่ได้คะแนนรายข้อเป็น 0

4. การหาค่าความเชื่อมั่น

แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับความรู้ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของคูเดอริชาร์ดสัน โดยใช้สูตร KR.20

$$r_{tt} = \frac{\bar{x}_p - \bar{x}_q}{S_x} \cdot \sqrt{pq}$$

เมื่อ r_{tt} คือ สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อสอบ

S^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

p คือ สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ

q คือ สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ ($q = 1 - p$)

5. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบความสัมพันธ์ (The χ^2 - test for independence)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O-E)^2}{E}$$

เมื่อ O คือ ความถี่ที่ได้จากการสังเกต

E คือ ความถี่ที่คาดหวัง

หาค่า E ที่คู่กับ O แต่ละตัวจากสูตร i

$$E = \frac{R \times C}{N}$$

เมื่อ R คือ ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น

C คือ ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น

N คือ ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

การศึกษา เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และทดสอบสมมุติฐาน ยอมรับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งได้ผลจากการศึกษา ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชาโดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา โดยการทดสอบความสัมพันธ์ (The χ^2 – test for Independence)

ตอนที่ 7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ปรากฏ ตามตาราง 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำแนกตาม เพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา

			n=318
	ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ			
	ชาย	88	27.70
	หญิง	230	72.30
	รวม	318	100.00

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
2. ชั้นปีที่ศึกษา		
ชั้นปีที่ 1	85	26.70
ชั้นปีที่ 2	94	29.55
ชั้นปีที่ 3	66	20.75
ชั้นปีที่ 4	73	23.00
รวม	318	100.00
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
ผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า 2.00	21	6.60
ผลสัมฤทธิ์ 2.00 – 3.00	140	44.00
ผลสัมฤทธิ์สูงกว่า 3.00	157	49.40
รวม	318	100.00
4. สาขาวิชา		
สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย	25	7.90
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น	19	6.00
สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ	131	41.20
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ	44	13.80
สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร	48	15.10
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์	51	16.00
รวม	318	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.30 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.70 เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.60 รองลงมา ระดับชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 26.70 ระดับชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 23.00 และระดับชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 20.80 ตามลำดับ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 49.40 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.00 – 3.00 ร้อยละ 44.00 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า 2.00 ร้อยละ 6.60 ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 41.20 สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ ร้อยละ 16.00 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร ร้อยละ 15.10 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ ร้อยละ 13.80 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย ร้อยละ 7.90 และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น ร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ปรากฏ ตามตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

n=318

ความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. พระยาอนุমানราชชน คือ ผู้ที่กำหนดชื่อ Home Economics เป็นภาษาไทยว่า “คหกรรมศาสตร์”	0.41	0.49	ปานกลาง
2. งานเวชกรรม ไม่เกี่ยวข้อง กับบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	0.79	0.41	สูง
3. การจัดการเป็นหัวใจในการทำงานของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	0.34	0.47	ปานกลาง
4. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส	.049	0.50	ปานกลาง
5. การได้รับเงินปันผลจากการเป็นสมาชิกของสมาคม ไม่ใช่ ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	0.63	0.48	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	\bar{x}	S.D.	ระดับ
6. การใส่ผ้าจนเต็มกะละมังเพื่อประหยัดเวลาในการซักผ้าไม่ใช่วิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ถูกต้อง	0.75	0.43	สูง
7. กรดซัลฟูริกไม่ใช่สารกันเสียที่นิยมใช้ในอาหาร	0.37	0.49	ปานกลาง
8. แยม ไอศกรีม ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้จากกระบวนการหมักดอง	0.83	0.37	สูง
9. สมอ. คือ หน่วยงานใดในประเทศไทยที่มีหน้าที่ดูแลด้านมาตรฐานอาหาร	0.82	0.39	สูง
10. ข้าวต้มปลาเป็นอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ	0.85	0.36	สูง
11. ผักดอกกุยช่ายกับตับ สามารถช่วยป้องกันโรคโลหิตจางในเด็กวัยเรียนได้	0.66	0.48	ปานกลาง
12. ผู้ที่เริ่มเรียนการแกะสลักผักและผลไม้ไม่ควรเริ่มต้นจากแกะสลักดอกข่า	0.60	0.49	ปานกลาง
13. เนื่องจากใบตองตานีมีคุณสมบัตินุ่มเหนียวไม่แตกง่ายจึงนิยมเลือกใช้ในการประดิษฐ์งานฝีมือ	0.53	0.50	ปานกลาง
14. การทำผ้าบาติกเป็นงานศิลปะที่นิยมทำมากที่สุดในภาคใต้ของประเทศไทย	0.77	0.42	สูง
15. คน คือ ทรัพยากรในการจัดการ	0.62	0.49	ปานกลาง
ความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม	0.63	0.18	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีความรู้ ประสพการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 0.63 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความรู้ ประสพการณ์ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อยได้แก่ ข้าวต้มปลาเป็นอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ค่าเฉลี่ย 0.85 รองลงมา คือ แยม ไอศกรีม ไม่ใช่ผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้จากกระบวนการหมักดอง สมอ. คือ หน่วยงานใดในประเทศไทยที่มีหน้าที่ดูแลด้านมาตรฐานอาหาร งานเวชกรรม ไม่เกี่ยวข้อง กับบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การทำผ้าบาติกเป็นงานศิลปะที่นิยมทำมากที่สุดในภาคใต้ของประเทศไทย การใส่ผ้าจนเต็มกะละมัง

เพื่อประหยัดเวลาในการซักผ้าไม่ใช่วิธีการทำความสะอาดเสื้อผ้าที่ถูกต้อง ค่าเฉลี่ย 0.83 0.82 0.79 0.77 และ 0.75 ตามลำดับ ความรู้ ประสบการณ์ในระดับปานกลาง เรียงลำดับคะแนน จากมากไปน้อย ได้แก่ ผักดอกกุยช่ายกับต้นสามารถช่วยป้องกันโรคโลหิตจางในเด็กวัยเรียนได้ การได้รับเงินปันผลจากการเป็นสมาชิกของสมาคมไม่ใช่ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ คน คือ ทรัพยากรในการจัดการ ผู้ที่เริ่มเรียนการแกะสลักผัก และผลไม้ควรเริ่มต้นจากแกะสลักดอกขา เนื่องจากใบตองตานิมีคุณสมบัตินุ่มเหนียวไม่แตกง่าย จึงนิยมเลือกใช้ในการประดิษฐ์งานฝีมือ นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส พระยาอนูมานราชชน คือ ผู้ที่กำหนดชื่อ Home Economics เป็นภาษาไทยว่า "คหกรรมศาสตร์" กรดซัลฟูริกไม่ใช่สารกันเสียที่นิยมใช้ในอาหาร และการจัดการเป็นหัวใจในการทำงานของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 0.66 0.63 0.62 0.60 0.53 0.49 0.41 0.37 และ 0.34 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ปรากฏ ตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

n=318			
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม	4.08	0.63	มาก
2. ทักษะ/ความชำนาญมีความจำเป็นกับงานการสร้างสรรค์ผลงานด้านคหกรรมศาสตร์	4.22	0.67	มาก
3. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญงานด้านคหกรรมศาสตร์	3.10	1.25	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด (ต่อ)	\bar{x}	S.D.	ระดับ
4. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.22	0.65	มาก
5. ผลงานวิจัยด้านคหกรรมศาสตร์ไม่สามารถนำมาพัฒนาวิชาชีพได้	3.44	1.30	ปานกลาง
รวม	3.81	0.90	มาก
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึกรัก	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศชาติ	4.28	0.68	มาก
2. ภูมิใจที่ได้เรียนด้านคหกรรมศาสตร์	4.30	0.70	มาก
3. มีความสุขเมื่อเห็นผลงานแปลกใหม่ที่สร้างจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.24	0.72	มาก
4. เห็นคุณค่า/ประโยชน์ของการทำวิจัย/โครงการ/ปัญหาพิเศษด้านคหกรรมศาสตร์	4.26	0.69	มาก
5. ศรัทธาในบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	4.15	0.70	มาก
รวม	4.24	0.69	มาก
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. แสวงหาความรู้ที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.75	มาก
2. หมั่นฝึกฝนฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของสังคม	3.94	0.78	มาก
3. นำคำติชม/ข้อวิจารณ์ของผู้อื่นมาปรับปรุงผลงาน	4.05	0.75	มาก
4. รณรงค์ให้นักคหกรรมศาสตร์มีจรรยาบรรณ/จริยธรรมวิชาชีพ	4.06	0.76	มาก
5. ละเลยปฏิบัติตนตามบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.00	1.25	ปานกลาง
รวม	3.81	0.85	มาก
เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวม	3.95	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เจตคติ ด้านความคิด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 พิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากน้อย ไปหามากได้ดังนี้ ทักษะ/ความชำนาญมีความจำเป็นกับงานการสร้างสรรค์ผลงานด้านคหกรรม ศาสตร์ และ นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ค่าเฉลี่ย 4.22 รองลงมาคือ ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม ค่าเฉลี่ย 4.08 ในระดับปานกลาง ได้แก่ ผลงานวิจัยด้านคหกรรมศาสตร์ไม่สามารถนำมาพัฒนา วิชาชีพได้ และ นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญงานด้านคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.44 และ 3.10

เจตคติ ด้านความรู้สึกรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.24 พิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังนี้ ภูมิใจที่ได้เรียนด้านคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาคือ วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศชาติ เห็นคุณค่า/ประโยชน์ของ การทำวิจัย/โครงการ/ปัญหาพิเศษด้านคหกรรมศาสตร์ มีความสุขเมื่อเห็นผลงานแปลกใหม่ที่ สร้างจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ ศรัทธาในบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.28 4.26 4.24 4.15

เจตคติ ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม โดยรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 พิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับจากน้อยไปหามากได้ดังนี้ รณรงค์ให้นักคหกรรมศาสตร์ มีจรรยาบรรณ/จริยธรรมวิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือ นำคำติชม/ข้อวิจารณ์ของผู้อื่นมา ปรับปรุงผลงาน แสวงหาความรู้ที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง หมั่นฝึกฝนฝีมือให้เป็นที่ยอมรับ ของสังคม ค่าเฉลี่ย 4.05 4.01 3.94 ในระดับปานกลาง คือ ละเลยปฏิบัติตนตามบทบาทของ นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.00

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปราบกฏตาม ตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

n=318

การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. เข้าร่วมประชุม/สัมมนา เกี่ยวกับงานด้านคหกรรมศาสตร์	3.72	0.77	มาก
2. เผยแพร่ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สู่ชุมชน เช่น แนนะ แนวการศึกษา	3.73	0.83	มาก
3. มีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์/ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น Big Cleaning day	3.79	0.80	มาก
4. ระดมความสามารถ/ความคิดของเพื่อนร่วมวิชาชีพมาทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เช่น เสวนา ประชาพิจารณ์	3.76	0.82	มาก
5. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น ประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน	3.82	0.78	มาก
6. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น การพัฒนาหลักสูตรของคุณะ	3.71	0.86	มาก
7. มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทางระบบสารสนเทศ เช่น เผยแพร่ผลงานของตนผ่านสื่อออนไลน์ ต่างๆ อย่าง Facebook Instagram Fan Page	3.79	0.85	มาก
8. มีส่วนร่วมจัดชมรม/เป็นสมาชิกเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของคุณะ/มหาวิทยาลัย	3.64	0.88	มาก
9. มีส่วนร่วมในการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชนของคุณะ/มหาวิทยาลัย	3.74	0.90	มาก

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
10. มีส่วนร่วมในการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชนของสมาคม/องค์กรด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.66	0.89	มาก
11. เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์/ต่างสถาบัน	3.57	0.97	มาก
12. ร่วมพลังทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะกุศลกับนักศึกษาต่างคณะ/ต่างสถาบัน	3.57	0.95	มาก
13. เข้าร่วมการทดสอบฝีมือแรงงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.54	0.92	ปานกลาง
14. เข้าร่วมกิจกรรม/จัดนิทรรศการด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ร่วมกับองค์กรภายนอก	3.59	0.97	มาก
15. สมัครเป็นสมาชิกหนังสือ/นิตยสาร/วารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.47	1.04	ปานกลาง
การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวม	3.67	0.66	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.67 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า กิจกรรมที่เข้าร่วมในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อยได้แก่ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.82 รองลงมา คือ มีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์/ทำกิจกรรมเพื่อสังคม มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทางระบบสารสนเทศ ระดมความสามารถ/ความคิดของเพื่อนร่วมวิชาชีพมาทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เผยแพร่ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สู่ชุมชน เข้าร่วมประชุม/สัมมนาเกี่ยวกับงานด้านคหกรรมศาสตร์ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านคหกรรมศาสตร์ มีส่วนร่วมในการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชนของสมาคม/องค์กรด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีส่วนร่วมจัดชมรม/เป็นสมาชิกเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของคณะ/มหาวิทยาลัย เข้าร่วมกิจกรรม/จัดนิทรรศการด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ร่วมกับองค์กรภายนอก เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์/

ต่างสถาบัน ร่วมพลังทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะกุศลกับนักศึกษาต่างคณะ/ต่างสถาบัน ค่าเฉลี่ย 3.79 3.79 3.76 3.74 3.73 3.72 3.71 3.66 3.64 3.59 3.57 และ 3.57 ตามลำดับ และพบว่า กิจกรรมที่เข้าร่วมในระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม ได้แก่ เข้าร่วมการทดสอบฝีมือแรงงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.54 สมัครเป็นสมาชิกหนังสือ/นิตยสาร/วารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 3.47

ตอนที่ 5 วิเคราะห์การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง ปราบกฏตามตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับคะแนนการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

n=318

การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจครอบครัว	3.86	0.72	มาก
2. สามารถดัดแปลงเครื่องเรือนที่ชำรุดแล้วให้เกิดประโยชน์	3.84	0.78	มาก
3. มีบทบาทในการสร้างค่านิยมให้กับสมาชิกในครอบครัวในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	3.82	0.78	มาก
4. รณรงค์ให้มีการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในการงานคหกรรมศาสตร์	3.89	0.75	มาก
5. รู้จักดัดแปลงอาหารที่เหลือจากการบริโภคให้เกิดคุณค่า	3.91	0.77	มาก
6. สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม	3.79	0.78	มาก
7. นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาถนอม/แปรรูปอาหารให้เหมาะสมกับฤดูกาล เช่น ทำมะม่วงแช่อิ่ม	3.86	0.83	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับ
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น แต่งกาย ผ้าไทยตามวาระโอกาสต่างๆ	3.77	0.87	มาก
9. นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปเผยแพร่แก่เพื่อนบ้านและคนในชุมชน	3.74	0.82	มาก
10. ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่เสมอ	3.75	0.76	มาก
11. มีส่วนร่วมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาของสังคม เช่น ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและสตรี	3.72	0.85	มาก
12. ฝึกกำลังกับเพื่อนนักศึกษาโดยนำความรู้ไปพัฒนาชนบท เช่น ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ออกค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.71	0.85	มาก
13. เผยแพร่/สาธิตผลงานด้านคหกรรมศาสตร์สู่สาธารณชน	3.65	0.90	มาก
14. สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้คนเข้าใจถึงบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.75	0.82	มาก
15. มีจรรยาบรรณและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	4.06	0.76	มาก
16. รู้จักขอข่วยงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	3.87	0.79	มาก
17. เขียนป้ายคำขวัญ/ข้อความสั้นๆ ประชาสัมพันธ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์เพื่อดึงดูดความสนใจกับประชาชน	3.57	0.85	มาก
18. เผยแพร่ผลงานคหกรรมศาสตร์ของตนเองบนโลกออนไลน์	3.80	0.89	มาก
19. เพื่อสร้างความศรัทธาในงานวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ประเพณีเป็นแบบอย่างที่ดี	3.87	0.83	มาก
20. มีการจัดการและการวางแผนในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง	3.81	0.82	มาก
การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา โดยรวม	3.80	0.60	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การรับรู้บทบาทวิชาชีพ ที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนจากมากไปน้อย ได้แก่ มีจรรยาบรรณ และสื่อสัจย์ต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมา คือ รู้จักัดแปลงอาหารที่เหลือจากการบริโภคให้เกิดคุณค่า รณรงค์ให้มีการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในงานคหกรรมศาสตร์ รู้จักขอบข่างานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เพื่อสร้างความศรัทธาในงานวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจครอบครัว นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาถนอม/แปรรูปอาหารให้เหมาะสมกับฤดูกาล เช่น ทำมะม่วงแช่อิ่ม สามารถดัดแปลงเครื่องเรือนที่ชำรุดแล้วให้เกิดประโยชน์ มีการจัดการและการวางแผนในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วง เผยแพร่ผลงานคหกรรมศาสตร์ของตนเองบนโลกออนไลน์ สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น แต่งกาย ผ้าไทยตามวาระโอกาสต่างๆ ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่เสมอ นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปเผยแพร่แก่เพื่อนบ้านและคนในชุมชน มีส่วนร่วมรณรงค์ป้องกันและแก้ไข ปัญหาของสังคม เช่น ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและสตรี ฝึกกำลังกับเพื่อนนักศึกษาโดยนำความรู้ไปพัฒนาชนบท เช่น ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท ออกค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เผยแพร่/สาธิตผลงานด้านคหกรรมศาสตร์สู่สาธารณชน และเขียนป้ายคำขวัญ/ข้อความสั้นๆ ประชาสัมพันธ์วิชาชีพศาสตร์เพื่อดึงดูดความสนใจกับประชาชน ค่าเฉลี่ย 3.91 3.89 3.87 3.87 3.86 3.86 3.84 3.82 3.81 3.80 3.79 3.77 3.75 3.74 3.72 3.71 3.65 และ 3.57

ตอนที่ 6 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา โดยการทดสอบความสัมพันธ์ (The χ^2 - test for Independence) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	น้อย		กลาง		มาก		χ^2	Sig
	O	E	O	E	O	E		
สาขาวิชา (ต่อ)								
สาขาวิชา	0.00	0.40	20.00	19.20	24.00	24.40		
วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีการ อาหาร								
สาขาวิชา	1.00	0.50	21.00	21.00	26.00	26.60		
อุตสาหกรรมการ บริการอาหาร								
สาขาวิชาการ	0.00	0.50	16.00	22.30	35.00	28.20		
บริหารธุรกิจ คหกรรมศาสตร์								

* หมายถึง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (.05)

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ชั้นปีที่ศึกษา และ สาขาวิชา มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1

ส่วนเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

ตอนที่ 7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ตามตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับ
ปัจจัยสนับสนุน

n=318

ตัวแปรที่ศึกษา	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r)	Sig-c2-tailed
1. ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์	-0.03	.57
2. เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์	.459*	.00
3. การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา	.796*	.00
รวม	.776	.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

ส่วน ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 2

4.2 อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้กำหนดสมมุติฐานไว้ดังนี้

4.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยด้านเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เนื่องจากนักศึกษายายที่เลือกเข้ามาศึกษาทางด้านคหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่มีพื้นฐานอยู่แล้วและมีความสนใจทางด้านคหกรรมศาสตร์ค่อนข้างสูง จึงทำให้เกิดการรับรู้ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมวดี (2552) ที่ว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะ ของอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ เป็นการตัดสินใจประกอบอาชีพที่ขึ้นกับความถนัด ความสนใจ ความรู้ ความสามารถ และมีใจในสาขาวิชาชีพ โดยอ้างถึง (ประเชิญ , 2537) ดังนั้น ไม่ว่าเพศชายหรือหญิง จึงสามารถประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ให้ประสบความสำเร็จได้ เพราะในสังคมปัจจุบันมีความเสมอภาคทางเพศมากขึ้น ในหลายๆ ด้านการศึกษา การเมือง และการประกอบอาชีพ ส่วนการศึกษาของ อัครพล (2556) พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากทัศนคติอาจเกิดขึ้นกับทุกคน ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ ความถนัด ความสนใจและความภาคภูมิใจมากกว่า ดังนั้น ไม่ว่าเพศหญิง หรือ เพศชายจึงมีทัศนคติต่อการอนุรักษ์เท่าเทียมกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชวนชม (2543) พบว่า บทบาทสตรีในโครงการพัฒนาตำบลของอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความแตกต่างในเรื่องไม่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ นอกนั้นสมาชิก อบต. ทั้งเพศชาย และเพศหญิง สามารถแสดงบทบาทที่มีความสำคัญและได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกัน ในการดำเนินการตามโครงการพัฒนาตำบลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโครงการที่เกี่ยวกับผู้หญิงและเด็ก และโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สมาชิก อบต. ชาย ได้ให้การยอมรับและการสนับสนุนต่อผลงานของ อบต.หญิงมากขึ้น ไม่พบความแตกต่างในระดับของความสามารถระหว่าง อบต.เพศชาย และหญิง

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยด้านชั้นปีที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งได้รับความรู้และการปลูกฝังบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในระดับเริ่มต้น แล้วจึงค่อยได้เรียนรู้และพัฒนาความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิภูญญาและวิภาพร (2554) ที่ว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับการปฏิบัติงานตาม

บทบาทพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ($r = 141$) อภิปรายได้ว่า บุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงย่อมมีสติปัญญาในการพิจารณาสิ่งต่างๆอย่างมีเหตุผล ส่วนการศึกษาของ โสธธ (2549) ระดับการศึกษา จากการเปรียบเทียบของบัณฑิตที่มีระดับการศึกษาต่างกันพบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ สอดคล้องกับการศึกษาของ กรประภา (2553) ที่ว่า ระดับที่กำลังศึกษา มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องจากการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้เกิดความรู้ ความสนใจในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ซึ่งเกิดจากการปลูกฝังและการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ จากครูผู้สอนในรายวิชาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ รวมถึงการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงออกถึงความรู้ ความสามารถและเชิญชวนเข้าร่วมกิจกรรมที่คณะจัดขึ้น เช่น ค่ายพัฒนาชุมชนและค่ายอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น จึงส่งผลให้นักศึกษาเกิดสำนึกและมีความรู้สึกที่ดีต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้นตามลำดับ

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันกับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เนื่องจาก ลักษณะการเรียนการสอนเป็นการเรียนที่เน้นปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ และนักศึกษาทุกคนปลูกฝัง และมุ่งเน้นการเรียนสอนบนพื้นฐานอัตลักษณ์ของคณะที่ว่า บัณฑิตนักปฏิบัติ ใฝ่รู้ สู้งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยีมีคุณธรรม จึงทำให้นักศึกษาทุกคนได้รับการเรียนรู้ในบทบาทของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ความสัมพันธ์การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีการรับรู้ที่ไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โสธธ (2549) พบว่า คะแนนเฉลี่ยสะสม จากการเปรียบเทียบของบัณฑิตที่ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์โดยรวม และรายด้าน ไม่ต่างแตกต่างกัน และ สอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมวดี (2552) ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ของ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งไม่ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 1 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ ไม่ว่าจะมีความรู้หรืออยู่ในระดับใดก็สามารถที่จะประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ให้ ประสบความสำเร็จได้ ขอเพียงแต่มีความรู้ความสามารถและมีใจรักทางด้านคหกรรมศาสตร์ เท่านั้น

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยด้านสาขาวิชา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ เพราะแต่ละสาขาวิชา มีความเชี่ยวชาญและความโดดเด่นที่แตกต่างออกไป และลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน ของอาจารย์ผู้สอน ร่วมทั้งการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการจริงของแต่ละสาขาวิชา มีความแตกต่างกัน อาจมีผลทำให้นักศึกษาแต่ละสาขาวิชา มีการรับรู้ที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ (2551) ที่ว่า นักศึกษาที่สาขาวิชาต่างก็มีเจตคติต่ออาชีพอิสระแตกต่างกัน เพราะนักศึกษาเข้าใจว่าเมื่อจบการศึกษาจะนำความรู้ ทักษะ ที่เรียนมาไปประกอบอาชีพ ตามที่ตนเองมีความสนใจและตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา จึงทำให้เจตคติต่ออาชีพอิสระแตกต่าง

4.2.2 ปัจจัยส่วนสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สำหรับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยสนับสนุน พบว่า มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยสนับสนุน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า

สมมติฐานที่ 2.1 ปัจจัยด้านความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่อยู่ในชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ซึ่งความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ยังมีไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมวดี (2552) ที่ว่า ความรู้เกี่ยวกับอาชีพอิสระไม่มีความสัมพันธ์ กับเจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากระยะเวลาของการศึกษาเพียง 4 ปี ยังไม่สามารถทำให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์เพียงพอ และการศึกษาของวิภูญญา และวิภาพร (2554) ที่ว่าประสบการณ์การได้รับความรู้/การอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามบทบาทของพยาบาลวิชาชีพห้องผ่าตัด อภิปรายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การได้รับความรู้/การอบรมมีระยะเวลาเพียง 1 วัน เฉลี่ย 1.6 วัน/คน/ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่น้อยมาก หัวข้อการอบรมไม่ครอบคลุมตามบทบาท ขาดความชัดเจนในการถ่ายทอดความรู้และขาดการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานภายหลังการได้รับความรู้/การอบรม

สมมติฐานที่ 2.2 ปัจจัยด้านเจตคติต่อวิชาชีพอคทอโรกราฟี มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอโรกราฟี ในระดับต่ำ เนื่องจากนักศึกษายังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพอคทอโรกราฟี โดยนักศึกษบางส่วนคิดคทอโรกราฟีเรียนง่าย เรียนเพียงเพื่อต้องการใบปริญญาสำหรับการประกอบอาชีพเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นันทวิทย์ (2548) ที่ว่า นักศึกษาหญิงเมื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวชได้ ก็คิดว่าตนเองนั้นเรียนได้อยู่แล้ว ละเลยการเรียนเพราะคิดว่าสาขาวิชาคทอโรกราฟีเป็นสาขาวิชาที่ผู้หญิงทุกคนทำได้โดยธรรมชาติอยู่แล้ว โดยไม่ต้องศึกษาเรียนรู้ทำให้ขาดความสนใจ เอาใจใส่ในการเรียน และขาดความตั้งใจ

สมมติฐานที่ 2.3 ปัจจัยด้านการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพอคทอโรกราฟี ระดับสูง เนื่องจาก การเรียนการสอนด้านคทอโรกราฟีมุ่งเน้นให้นักศึกษาเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงและมีกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าร่วมต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม งานด้านคทอโรกราฟีอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง อภิรดี (2555) กล่าวว่า นิสิตมีความคาดหวังและให้คุณค่า ความสำคัญกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยยงค์และคณะ (2554) ที่ว่า การจัดกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ (จอมทอง) กล่าวว่า ถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา และสอนทักษะ การใช้ชีวิตที่นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต การรู้จักใช้ชีวิตในสังคม หากนักศึกษาไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมใดๆ เลย ถือว่าเป็นเยาวชนที่ยังไม่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและอารมณ์

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาท วิชาชีพคหกรรมศาสตร์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่กำลังศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาวิชา และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา สามารถสรุปผลใน การศึกษา พร้อมข้อเสนอแนะได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

จากการศึกษา เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา กับปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์ เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ การเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพ ของนักศึกษา ปรากฏดังนี้

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 42.30 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 27.70

ระดับชั้นปี ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 29.60 ระดับชั้น ปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 26.70 ระดับชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 23.00 และระดับชั้นปีที่ 3 คิดเป็นร้อย ละ 20.80 ตามลำดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่า 3.00 คิดเป็นร้อยละ 49.40 ผลสัมฤทธิ์ 2.00 – 3.00 คิดเป็นร้อยละ 44.00 และผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า 6.00 คิดเป็นร้อยละ 3.46 ตามลำดับ

สาขาวิชา ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 41.20 สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.00 สาขาอุตสาหกรรมบริการอาหาร คิดเป็นร้อยละ 15.10 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 13.80 สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 7.90 และสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คิดเป็นร้อยละ 6.00 ตามลำดับ

5.1.2 ความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 0.63$) และเมื่อพิจารณารายข้อได้ผล ดังนี้ ข้าวต้มปลาอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ($\bar{x} = 0.85$) อยู่ในระดับ มาก แยม ไอศกรีมไม่ใช่ผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้จากกระบวนการหมักดอง ($\bar{x} = 0.83$) อยู่ในระดับ มาก และสมอ. คือ หน่วยงานของประเทศไทยที่มีหน้าที่ดูแลด้านมาตรฐานอาหาร กลาง ($\bar{x} = 0.82$) อยู่ในระดับ มาก

5.1.3 เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$) และเมื่อพิจารณารายด้านได้ผล ดังนี้ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความคิด อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.81$) เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ด้านความรู้สึกรู้สึก อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.24$) และเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์ ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.81$)

5.1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.67$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น ประเมินการเรียนการ

สอนของอาจารย์ผู้สอน ($\bar{x} = 3.82$) มีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์/ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น Big Cleaning day ($\bar{x} = 3.79$) มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทางระบบสารสนเทศ เช่น เผยแพร่ผลงานของตนผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ อย่าง Facebook Instagram Fan Page อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 3.79$)

5.1.5 การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$)

เมื่อพิจารณารายชื่อการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์พบว่า ด้านจรรยาบรรณและชื่อเสียงต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีระดับการรับรู้สูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมา คือ รู้จักดีดัดแปลงอาหารที่เหลือจากการบริโภคให้เกิดคุณค่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) รองลงมาให้มีการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในงานคหกรรมศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$)

5.1.6 ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา

สำหรับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ศึกษา มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

5.1.7 ความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ กับปัจจัยสนับสนุน

สำหรับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กับปัจจัยสนับสนุน พบว่า มีการรับรู้บทบาท

วิชาชีพ คหกรรมศาสตร์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยสนับสนุน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 และเมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ไม่มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ระดับต่ำ และการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาชีพของนักศึกษา มีการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ระดับสูง

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

การศึกษาในครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มีเจตคติต่อวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์อยู่ในระดับดี ทั้งเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความคิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ด้านความรู้สึกรู้สึก นักศึกษามีเจตคติด้านนี้ในระดับสูง และการเข้าร่วมกิจกรรมของสาขาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาอยู่ในระดับดี รวมถึงการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาอยู่ในระดับดี เช่นกัน

แต่ทั้งนี้ ยังพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์/ต่างสถาบัน การร่วมพลังทำกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์กับนักศึกษาต่างคณะ/ต่างสถาบัน การเข้าร่วมการทดสอบฝีมือแรงงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ และการสมัครเป็นสมาชิกหนังสือ/นิตยสาร/วารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ยังอยู่ในระดับต่ำ

ดังนั้น หน้าที่สำคัญของผู้สอน ตลอดจนหน่วยงานที่รับผิดชอบ จึงควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมด้านต่างๆกับนักศึกษาต่างสถาบัน ส่งเสริมการเข้าร่วมทดสอบฝีมือแรงงาน การสมัครเป็นสมาชิกวารสารด้านคหกรรมศาสตร์ และมุ่งเน้นพัฒนาทักษะด้านการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์แก่นักศึกษา การกระจายความทั่วถึงในการคัดเลือกนักศึกษาเพื่อไปเผยแพร่ผลงาน รวมถึงการเพิ่มจำนวนกิจกรรมค่ายอาสา เป็นต้น

5.2.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

5.2.2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาในครั้งนี้ เช่น ค่านิยม ทศนคติ หรือ สิ่งแวดล้อม

5.2.2.2 ควรศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่นที่เปิดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน อาจารย์ รวมถึง สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับคหกรรมศาสตร์ด้วย

5.2.2.3 ควรศึกษาการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของทรัพยากรมนุษย์ อาทิ อาจารย์ นักวิจัย ศิษย์เก่า นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาเอก

เอกสารอ้างอิง

- กรประภา อุบลจันทร์. 2553. “เจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- กรมวิชาการ. 2544. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, กรุงเทพมหานคร.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2534. **มนุษย์สัมพันธ์**. รวมสาสน์, กรุงเทพฯ.
- กันยา สุวรรณแสง. 2542. **จิตวิทยาทั่วไป**. รวมสาสน์, กรุงเทพฯ.
- กัลยา กิตติธาดากุล. 2544. “การยอมรับบทบาทของผู้นำสตรีด้านปฏิบัติงานองค์การ ราชการ จังหวัดขอนแก่น”. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. 2553. **จิตวิทยาทั่วไป**. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ปทุมธานี.
- กุลชนิษฐ์ ราชนบุญยวัฒน์. 2553. **คหกรรมศาสตร์ ศาสตร์เพื่อชีวิต**. หจก.เม็ดทรายพรินติ้ง, กรุงเทพฯ.
- กุลภรณ์ หงส์ทอง. 2550. “การศึกษาประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการรับรู้และการจูงใจให้นักเรียนสนใจเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยมหิดล”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- งานกิจการนักศึกษา ฝ่ายแนะแนวการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. **บทความแนะแนวการศึกษา**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.stou.ac.th/Offices/Oes/Oespage/Guide/article/n12.html> , 14 มีนาคม 2558.
- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. 2551. “ลักษณะผู้เรียนตลอดชีวิตของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีสุดท้าย”. วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก. สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิตตินันท์ เดชะคุปต์. 2547. “มุมมองภาครัฐต่อบทบาทและปัญหาในวิชาชีพคหกรรมศาสตร์”. วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 47 (3) : 7 – 18.
- จิรพรรณ กาญจนจิตรา. 2541. **สังคมวิทยาวิทยา**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. 2552. **สังคมวิทยา**. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- ชัยยงค์ จันทศรี และ คณะ. 2554. การศึกษาความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมของ
นักศึกษา สาขาวิชาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ คณะบริหารธุรกิจและ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่
(จอมทอง). รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, เชียงใหม่.
- ชวนชม สร้อยเพชร. 2543. "บทบาทสตรีในโครงการพัฒนาตำบลของอำเภอสันกำแพง
จังหวัดเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
เต็มศักดิ์ คทวณิช. 2549. *จิตวิทยาทั่วไป*. ซีเอ็ดดูเคชั่น, กรุงเทพฯ.
- ธวัช บุญยมณี. 2546. *บทบาทในอุดมคติ, บทบาทที่รับรู้ และบทบาทที่เป็นจริงของ
ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ธีรภูมิ เอกะกุล. 2549. *การวัด เจตคติ*. วิทยาออฟเซตการพิมพ์, อุบลราชธานี.
- ธิดารัตน์ โพธิดารา. 2542. "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับอาชีพกับเจตคติ
ต่อวิชา คณิตศาสตร์ของนักศึกษาสาขาคณิตศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาเขตพระนครใต้". วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. 2541. *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. SR Printing, กรุงเทพฯ.
- ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. 2551. *การประยุกต์ใช้ SPSS วิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2.
ประสานการพิมพ์, กทม. สีนบุรี.
- ทวีศักดิ์ ปึงวงศานุรักษ์. 2551. "บทบาทหน้าที่ของสถานประกอบการและความพึงพอใจ
ของประชาชนต่อการให้บริการของสถานตรวจสภาพรถเอกชน จังหวัดอุดรดิตถ์".
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท ,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- นนทลี พรธาดาวิทย์. 2545. "วิถีคหกรรมศาสตร์ในประเทศไทย : บทสะท้อนวิสัยทัศน์และ
กระบวนทัศน์จากปัจจุบันสู่นาคต". วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก. ภาควิชาอาชีวศึกษา,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นนทลี พรธาดาวิทย์ และ อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์. 2551. *การพัฒนาภาพลักษณ์คหกรรม
ศาสตร์ในสังคมไทย*. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี, ปทุมธานี.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- นันทวิทย์ เฝ้ามหานคร. 2548. **“ปัจจัยที่ส่งผลเจตคติต่อการประกอบวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”**. ปริญญาานิพนธ์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราชญา กล้าผจญ. 2540. **พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- ปราณี เกื้อธนาภักษ์. 2553. **“การรับรู้และคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ศึกษากรณีอำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี”**. ปริญญาานิพนธ์, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- ปราณี รามาสุต. 2542. **จิตวิทยาทั่วไป**. สถาบันราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- ประเชิญ ครูไพศาล. 2537. **วิชาชีพคหกรรมศาสตร์**. รวมสาสน์, กรุงเทพฯ.
- ปานตา เพชรรัตน์. 2548. **“ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทผู้นำ การรับรู้วัฒนธรรมองค์การและการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา : ศูนย์สนับสนุนและบริการลูกค้า บริษัท ไทยฟูจิซีร็อกซ์ จำกัด”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เปรมวดี เจตนาอนุศาสน์. 2552. **“เจตคติต่อการประกอบอาชีพอิสระทางด้านคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- ฝ่ายพัฒนา ศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น . ประกาศมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น เรื่อง การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาและออกใบรับรองการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก <http://www.umt.ac.th/homeumtweb/division/staff/56/ประกาศการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา.pdf>, 14 มีนาคม 2558.
- พัชรินทร์ จิตต์มัน. 2551. **“การศึกษาความฉลาดทางจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพอิสระของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ(พื้นที่พระนครใต้)”**. ปริญญาานิพนธ์ สาขาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. เจริญผล, กรุงเทพฯ.
- วัจรี นพเกตุ. 2540. **จิตวิทยาการรับรู้**. ประกายพริก, กรุงเทพฯ
- วินิจ เกตุขำ และ คมเพชร ฉัตรสุภกุล. 2542. **กระบวนการกลุ่ม**. โอเดียนสโตร์, กรุงเทพฯ.
- วิุกัญญา ลือเลื่อง และ วิภาพร วรหาญ. 2554. **“ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทของวิชาชีพห้องผ่าตัด โรงพยาบาลศูนย์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”**. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2557. **ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เรื่อง กำหนดให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี**. กรุงเทพฯ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2553. **ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หน่วยที่ 1-7**. พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,นนทบุรี.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2553. **ประสบการณ์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์ หน่วยที่ 8-15**. พิมพ์ครั้งที่ 3. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,นนทบุรี.
- ยุทธ ไกยวรรณ. 2545. **พื้นฐานการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.
- รพีพรรณ สุฐาปณณกุล. 2541. **“ทัศนคติต่อการเรียนสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในกรุงเทพมหานคร”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนา ภูคาบเพชร. 2542. **“ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2554. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, กรุงเทพฯ
- ล้วน และ อังคณา สายยศ. 2543. **การวัดด้านจิตพิสัย**. สุวีริยาสาส์น, กรุงเทพฯ.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

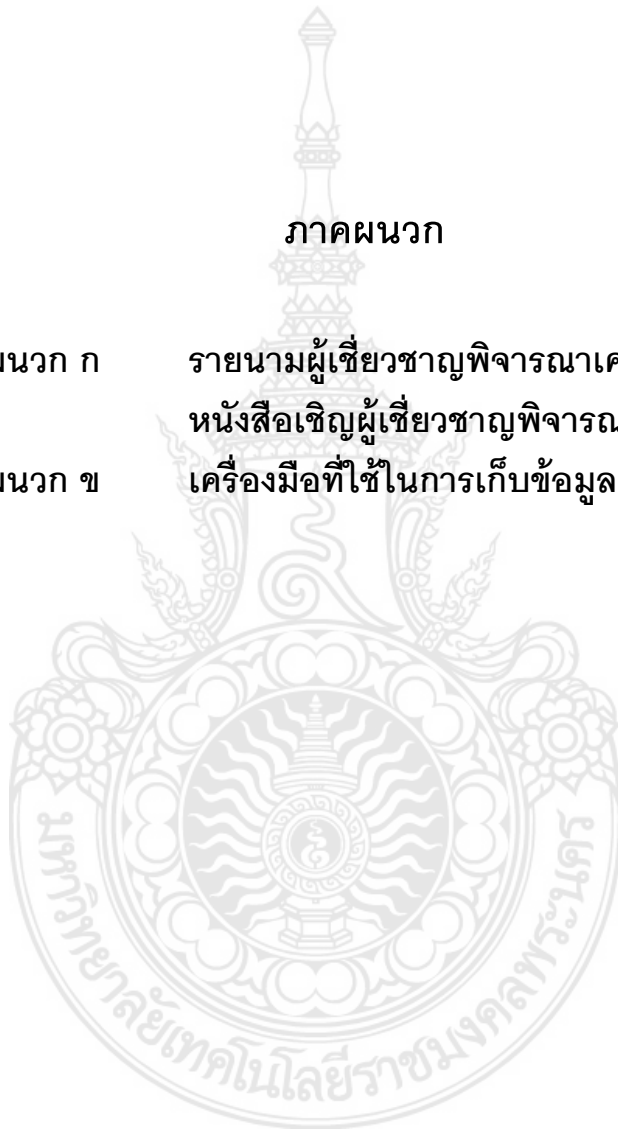
- ศรันยา จิตชัยโกคา. 2545. “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และการยอมรับนโยบายจัดระเบียบสังคมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรินทิพย์ พงษ์ศาสด. 2546. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา โดยวิธีสอบตรงของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพันธ์ ศรีกงพลี. 2540. “บทบาทของปลัดอำเภอในการเสริมสร้างความสามารถทางการบริหารงานพัฒนาของคณะกรรมการบริหาร อบต. ในจังหวัดขอนแก่น”. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สิทธิ ธีรสรณ์. 2550. แนวคิดพื้นฐานทางการวิจัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุชัย รัตน์สัญญา. 2547. จิตวิทยาทั่วไป. เอ็น เอส พี พรินติ้ง กรุ๊ป, กรุงเทพฯ.
- สุพัตรา สุภาพ. 2540. สังคมวิทยา. ไทยวัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ.
- สุมาลี สุมาลย์. 2546. “ความคิดเห็นที่มีต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี”. วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรัชย์ จิวเจริญสกุล. 2548. การพัฒนาวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ในยุคโลกาภิวัตน์. วารสารคหเศรษฐศาสตร์. 48 (2) : 48 – 49.
- สุรเชษฐ โชติวรานนท์. 2550. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริอร วิชชาวุธ. 2544. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กรเบื้องต้น. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- แสงทวน วงศ์ราษฎร์. 2552. “การรับรู้ภาพลักษณ์ของประชาชนที่มีต่อเทศบาลตำบลหงส์หิน อำเภอจุน จังหวัดพะเยา”. วิทยานิพนธ์ สาขาการจัดการทั่วไป คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

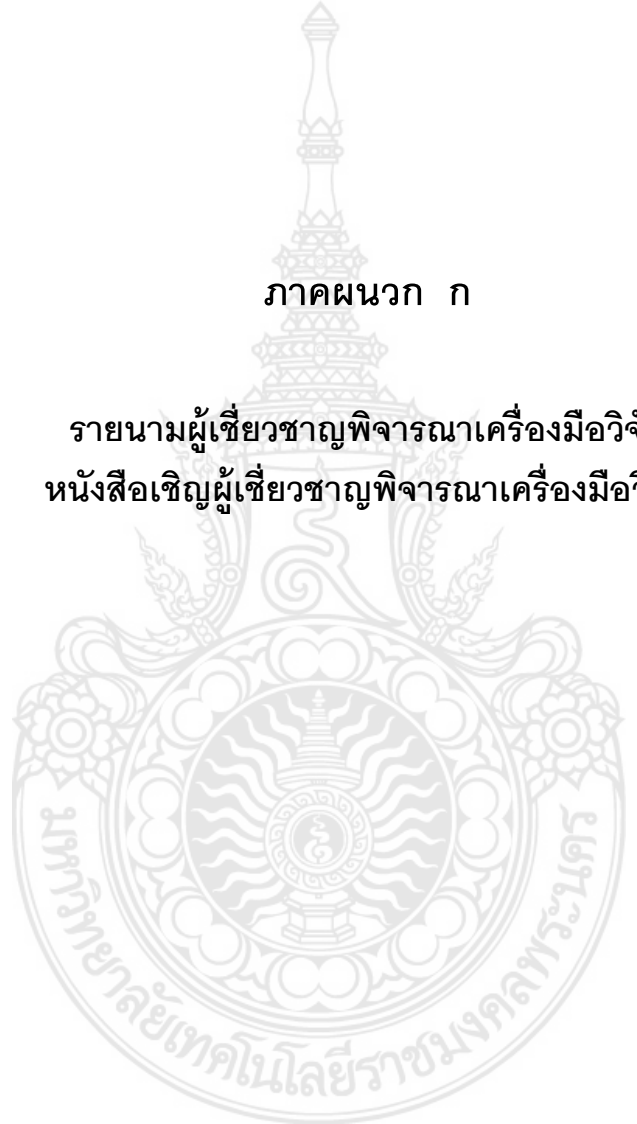
เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- โสธรรมา เครือเมฆ. 2549. “ทัศนคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนิสิตและบัณฑิต
สาขาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัศวพล ไชยเชียงคำ. 2556. “ทัศนคติการอนุรักษ์งานใบตอง ดอกไม้ เครื่องสด ของนักศึกษา
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล”. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- อรุณ รักรธรรม. 2543. การพัฒนาองค์กรเพื่อการเปลี่ยนแปลง. ป.สัมพันธ์พานิช, กรุงเทพฯ.
- อมิรดี เสนาะศัพท์. 2555. “การรับรู้และความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรของ
นิสิตภาควิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุดมลักษณ์ อุปจันทร์. 2547. “ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดธาตุทอง เขตทวีวัฒนา
กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2548. หลักการและแนวคิดเกี่ยวกับจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ. วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2548 79 – 87.
- อุไร ต้นสกุล. 2544. โลกทัศน์วิชาชีพคหกรรมศาสตร์. ภาควิชาวิทยาศาสตร์การอาหารและ
โภชนาการ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
- ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย
อาจารย์ประจำหลักสูตรคหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
2. รองศาสตราจารย์ บุษรา สร้อยระย้า
อาจารย์ประจำสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
4. ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์
อาจารย์ประจำสาขาวิชา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรียพรณ ตริศักดิ์ศรี
ข้าราชการบำนาญ

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๗๐

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ เจริญชัย

ด้วยนางสาวนภสร จันทนโอ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๕-๐ นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำ
วิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวณิช เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า
ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ
วิจัยให้กับ นางสาวนภสร จันทนโอ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐๐

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๖๙๘๔ ๔๘๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๖๖๐

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์บุษรา สร้อยระย้า

ด้วยนางสาวนภสร จันทนโอ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๕-๐ นักศึกษา
ระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำ
วิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรองศาสตราจารย์นวลแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า
ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ
วิจัย ให้กับ นางสาวนภสร จันทนโอ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กี่อารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๖๙๘๔ ๔๘๓๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/ ๓๑๖

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ด้วยนางสาวนภสร จันทนโอ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๕-๐ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรองศาสตราจารย์นवल แชน ปาลีวิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ อนันต์วราพงษ์ บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวนภสร จันทนโอ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ ก่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐๐

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๖๙๘๔ ๔๘๓๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/๒๒๐

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้วยนางสาวนภสร จันทนโอ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๕-๐ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกรเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรองศาสตราจารย์นवलแข ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่า ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์ บุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวนภสร จันทนโอ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ กือารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐๐

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๖๙๘๔ ๔๘๓๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๗/๒๒๐

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชรพรรณ ตรีศักดิ์ศรี

ด้วยนางสาวนภสร จันทนโอ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๑๒๕๓๗๐๗๐๖๕๐๕-๐ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต เลือกเรียนแผน ก แบบ ก๒ กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ ในหัวข้อ การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรองศาสตราจารย์นवल แขน ปาลิวนิช เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัยให้กับ นางสาวนภสร จันทนโอ จักเป็นพระคุณยิ่ง และขอแสดงความขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชญาภัทร์ ก่อาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๖

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐๐

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนักศึกษา หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘ ๖๙๘๔ ๔๘๓๓

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็น วิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (คศ.ม.) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักศึกษาคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. แบบสอบถามชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อการศึกษาเท่านั้น ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดตอบแบบสอบถามที่ตรงกับความคิดเห็นตามความเป็นจริง และกรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ อย่างพิถีพิถัน

2. ข้อมูลต่างๆที่ตอบจะถูกเก็บเป็นความลับ โดยไม่มีผลกระทบใดๆ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อวิชาที่คหกรรมศาสตร์

3. โปรดอ่านคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนตอบ โดยแบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสาขาวิชา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

นางสาวนภสร จันทนโอ

นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรคหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ชั้นปีที่ศึกษา

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (ผลคะแนนรวมถึงปัจจุบัน)

ผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า 2.00

ผลสัมฤทธิ์ 2.00 – 3.00

ผลสัมฤทธิ์สูงกว่า 3.00

4. สาขาวิชา

สาขาวิชาออกแบบแฟชั่นผ้าและเครื่องแต่งกาย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น

สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร

สาขาวิชาอุตสาหกรรมกาบริการอาหาร

สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดอ่านคำถามแต่ละข้อแล้วเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย ✕ ลงบน ข้อ ก ข ค หรือ ง ในชุดคำถาม เพื่อป้องกันการสูญหายและลดความยุ่งยากในการเก็บแบบสอบถาม

1. ผู้ที่กำหนดชื่อ Home Economics เป็นภาษาไทยว่า “คหกรรมศาสตร์” คือใคร
 - ก. พระยาอุปกิตศิลปสาร
 - ข. พระยาอนูมานราชชน
 - ค. พระยามโนปกรณนิติธาดา
 - ง. พระยาพลพลพระยุหเสนา
2. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
 - ก. เวชกรรม
 - ข. หัตถกรรม
 - ค. พัฒนาการเด็ก
 - ง. การจัดการทรัพยากรครอบครัว
3. ข้อใดเป็นหัวใจในการทำงานของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
 - ก. การจัดการ
 - ข. การวางแผน
 - ค. การดำเนินงาน
 - ง. การประเมินผล
4. ประโยคใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
 - ก. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักการเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาส
 - ข. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักแก้ไขและขยายปัญหาของสังคม
 - ค. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ที่ดีต้องรู้จักทำตัวเองให้โดดเด่นกว่าวิชาชีพอื่น
 - ง. นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องรู้จักฉวยโอกาสนำผลงานของผู้อื่นมาดัดแปลง

5. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการเป็นสมาชิกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
- ก. ได้แนวทางในการแก้ปัญหาที่ตนกำลังเผชิญอยู่
 - ข. ได้รับเงินปันผลจากการเป็นสมาชิกของสมาคม
 - ค. ได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
 - ง. ได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ ความเคลื่อนไหวในวงการวิชาชีพคหกรรมศาสตร์
6. การทำความสะอาดเสื้อผ้าในข้อใดไม่ถูกต้อง
- ก. แยกผ้าสี ผ้าขาว ชักคนละครั้ง
 - ข. ตรวจสอบรอยขำรุคและซ่อมแซมก่อนซัก
 - ค. แช่ผ้าด้วยน้ำเปล่าก่อนเพื่อให้สิ่งสกปรกหลุดออก
 - ง. ใส่ผ้าจนเต็มกะละมังเพื่อประหยัดเวลาในการซักผ้า
7. ข้อใดไม่ใช่สารกันเสียที่นิยมใช้ในอาหาร
- ก. กรดซัลฟูริก
 - ข. กรดซอร์บิก
 - ค. กรดเบนโซอิก
 - ง. เกลือเบนโซเอต
8. ข้อใดไม่ใช่ผลิตภัณฑ์อาหารที่ได้จากกระบวนการหมักดอง
- ก. น้ำปลา กิมจิ
 - ข. แยม ไอศกรีม
 - ค. นมเปรี้ยว ไข่เค็ม
 - ง. ไข่เยี่ยวม้า ข้าวหมาก
9. หน่วยงานใดของประเทศไทยที่มีหน้าที่ดูแลด้านมาตรฐานอาหาร
- ก. สมอ.
 - ข. กพร.
 - ค. สฟฐ.
 - ง. คสช.

10. ข้าวใดเป็นอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- ก. ข้าวผัดกุ้ง
 - ข. ก๋วยเตี๋ยวเนื้อสับ
 - ค. ข้าวต้มปลา
 - ง. ข้าวต้มหมู
11. เพื่อป้องกันโรคโลหิตจางในเด็กควรจัดให้เด็กรับประทานอาหารในข้อใด
- ก. ไข่ตุ๋น
 - ข. เต้าหู้ผัดถั่วงอก
 - ค. แกงจืดปลาหมึกยัดไส้
 - ง. ผัดดอกกุยช่ายกับตับ
12. ผู้ที่เริ่มเรียนการแกะสลักผักและผลไม้ควรเริ่มต้นจากแกะสลักอะไร
- ก. ดอกกุหลาบ
 - ข. ดอกข่า
 - ค. ดอกคานะชั้น
 - ง. ดอกบานชื่น
13. เหตุใด จึงเลือกใช้ใบตองตานีในการประดิษฐ์งานฝีมือ
- ก. มีสีเขียวสด นุ่ม ฉีกง่าย
 - ข. มีคุณสมบัตินุ่มเหนียว ไม่แตกง่าย
 - ค. มีสีเขียวอ่อน เป็นมันเงา ไม่แตกง่าย
 - ง. มีสีเขียวอ่อน ทางตรง ไม่แตกง่าย
14. การทำผ้าบาติกเป็นงานศิลปะที่นิยมทำมากที่สุดในภาคใดของประเทศไทย
- ก. ภาคเหนือ
 - ข. ภาคกลาง
 - ค. ภาคใต้
 - ง. ภาคตะวันออก
15. ทรัพยากรในการจัดการในข้อใดที่สำคัญที่สุด
- ก. คน
 - ข. เงิน
 - ค. วัสดุ
 - ง. เครื่องจักร

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ก. ด้านความคิด

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายดังนี้

- เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดของนักศึกษามากที่สุด
 เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดของนักศึกษามาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดของนักศึกษาบ้างไม่ตรงบ้าง
 ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดของนักศึกษา
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ (ความคิด)	ระดับความคิด				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม					
2	ทักษะ/ความชำนาญมีความจำเป็นกับงานการสร้างสรรค์ผลงาน ด้านคหกรรมศาสตร์					
3	นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไม่จำเป็นต้องมีความชำนาญงานด้านคหกรรมศาสตร์					
4	นักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ต้องใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
5	ผลงานวิจัยด้านคหกรรมศาสตร์ไม่สามารถนำมาพัฒนาวิชาชีพได้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ข. ด้านความรู้สึกรู้สึก

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความรู้สึกของนักศึกษามาก

ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความรู้สึกของนักศึกษาบ้างไม่ตรงบ้าง

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความรู้สึกของนักศึกษา

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด

ข้อ	ข้อความ (ความรู้สึก)	ระดับความคิดเห็น				
		เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1	วิชาชีพคหกรรมศาสตร์มีประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศชาติ					
2	ภูมิใจที่ได้เรียนด้านคหกรรมศาสตร์					
3	มีความสุขเมื่อเห็นผลงานแปลกใหม่ที่สร้างจากเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
4	เห็นคุณค่า/ประโยชน์ของการทำวิจัย/โครงการปัญหาพิเศษด้านคหกรรมศาสตร์					
5	ศรัทธาในบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเจตคติต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

ค. ด้านแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรม

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงตามแนวโน้มที่นักศึกษาจะกระทำมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงตามแนวโน้มที่นักศึกษาจะกระทำมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงตามแนวโน้มที่นักศึกษาจะกระทำบ้าง ไม่กระทำบ้าง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงตามแนวโน้มที่นักศึกษาจะกระทำ
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นไม่ตรงตามแนวโน้มที่นักศึกษาจะกระทำมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ (แนวโน้มฯ)	ระดับความคิด				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	แสวงหาความรู้ที่จะพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					
2	หมั่นฝึกฝนฝีมือให้เป็นที่ยอมรับของสังคม					
3	นำคำติชม/ข้อวิจารณ์ของผู้อื่นมาปรับปรุงผลงาน					
4	รณรงค์ให้นักคหกรรมศาสตร์มีจรรยาบรรณ/จริยธรรมวิชาชีพ					
5	ละเลยปฏิบัติตนตามบทบาทของนักวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามที่นักศึกษาปฏิบัติมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามที่นักศึกษาปฏิบัติมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามนักศึกษาปฏิบัติบ้าง ไม่ปฏิบัติบ้าง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามที่นักศึกษาปฏิบัติ

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามที่นักศึกษาปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ (การเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เข้าร่วมประชุม/สัมมนา เกี่ยวกับงานด้านคหกรรมศาสตร์					
2	เผยแพร่ความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์สู่ชุมชน เช่น แนะแนวการศึกษา					
3	มีส่วนร่วมบำเพ็ญประโยชน์/ทำกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น Big Cleaning day					
4	ระดมความสามารถ/ความคิดของเพื่อนร่วมวิชาชีพมา ทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม เช่น เสวนา ประชา พิจารณ์					
5	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น ประเมินการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน					
6	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น/ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรด้านคหกรรมศาสตร์ เช่น การ พัฒนาหลักสูตรของตนเอง					
7	มีส่วนร่วมเผยแพร่ผลงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ทาง ระบบสารสนเทศ เช่น เผยแพร่ผลงานของตนผ่านสื่อ ออนไลน์ต่างๆ 8 อย่าง Facebook Instagram FanPang					

ข้อ	ข้อความ (การเข้าร่วมกิจกรรมของวิชาชีพคหกรรมศาสตร์)	ระดับความคิด				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	มีส่วนร่วมจัดชมรม/เป็นสมาชิกเกี่ยวกับวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของคณะ/มหาวิทยาลัย					
9	มีส่วนร่วมในการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชนของคณะ/มหาวิทยาลัย					
10	มีส่วนร่วมในการออกค่ายอาสาพัฒนาชุมชนของสมาคม/องค์กรด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
11	เข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์/ต่างสถาบัน					
12	ร่วมพลังทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะกุศลกับนักศึกษาต่างคณะ/ต่างสถาบัน					
13	เข้าร่วมการทดสอบฝีมือแรงงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
14	เข้าร่วมกิจกรรม/จัดนิทรรศการด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ร่วมกับองค์กรภายนอก					
15	สมัครเป็นสมาชิกหนังสือ/นิตยสาร/วารสารที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ คหกรรมศาสตร์					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่

ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา โดยมีความหมายดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามที่นักศึกษากระทำมากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามที่นักศึกษากระทำมาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามนักศึกษากระทำบ้าง ไม่กระทำบ้าง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามที่นักศึกษากระทำ

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามที่นักศึกษากระทำมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ (การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา)	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจครอบครัว					
2	สามารถดัดแปลงเครื่องเรือนที่ชำรุดแล้วให้เกิดประโยชน์					
3	มีบทบาทในการสร้างค่านิยมให้กับสมาชิกในครอบครัวในการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
4	รณรงค์ให้มีการนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในงานคหกรรมศาสตร์					
5	รู้จักดัดแปลงอาหารที่เหลือจากการบริโภคให้เกิดคุณค่า					
6	สร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม					
7	นำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาถนอม/แปรรูปอาหารให้เหมาะสมกับฤดูกาล เช่น ทำมะม่วงแช่อิ่ม					
8	มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น แต่งกายผ้าไทยตามวาระโอกาสต่างๆ					

ข้อ	ข้อความ (การรับรู้บทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา)	ระดับความคิด				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	นำความรู้ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ไปเผยแพร่แก่เพื่อนบ้านและคนในชุมชน					
10	ค้นคว้าหาข้อมูลความรู้ใหม่ด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์อยู่เสมอ					
11	มีส่วนร่วมรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหาของสังคม เช่น ยุติความรุนแรงต่อผู้หญิงและสตรี					
12	ฉีกก้ำกัลงกับเพื่อนนักศึกษาโดยนำความรู้ไปพัฒนาชนบท เช่น ออกค่ายอาสาพัฒนาชนบท, ออกค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม					
13	เผยแพร่/สาธิตผลงานด้านคหกรรมศาสตร์สู่สาธารณชน					
14	สร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้คนเข้าใจถึงบทบาทวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
15	มีจรรยาบรรณและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
16	รู้จักขอบข่ายงานด้านวิชาชีพคหกรรมศาสตร์					
17	เขียนป้ายคำขวัญ/ข้อความสั้นๆ ประชาสัมพันธ์วิชาชีพศาสตร์เพื่อดึงดูดความสนใจกับประชาชน					
18	เผยแพร่ผลงานคหกรรมศาสตร์ของตนเองบนโลกออนไลน์					
19	เพื่อสร้างความศรัทธาในงานวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ ประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี					
20	มีการจัดการและการวางแผนในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ ลุล่วง					

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นภสร จันทนโอ
วัน เดือน ปีเกิด 20 สิงหาคม 2527
ภูมิลำเนา อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ประวัติการศึกษา

วุฒิการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
มัธยมศึกษา	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี	2544
คหกรรมศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2549

